

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iJoni O keke

Ungmemhi Oni o khi agbo

¹ Igbaekele, Ungmemhi O she kpe la o. Oni Ungmemhi o nu Eshinegba la. Oni Ungmemhi O khi Eshinegba. ² Igbaekele loli ali Eshinegba e te ga la. ³ Obọ oyọli a te ma emhikpa. Aa me emhikhoghuo ni a ma ni aa rote obọ oyọli ma. ⁴ Loli o mhọli agbo na agboagbo. Oni agbo oyọli, o ri akpa na egbo na agbo.

⁵ Oni akpa o ge nga alo ebili, ama alo ebili o a dobe pfuse o li a.

⁶ Eshinegba o ghie omose oghuo ni a lu iJoni ghi egbo na agbo.* ⁷ Loli o bhale ya pfi otsele shi oni ogbo ni o khi oni akpa, ni egbo nya e rote oni otsele miesuo. ⁸ Oa khi oni iJoni o khi oni akpa; eri o li bhale ya pfi otsele shi oni akpa. ⁹ Loli o khi oni egbegbi akpa, ni o ya bhale agbo ni o ya ri imeke na egbo nya.

¹⁰ Oni Ungmemhi o la agbo, egbo ea lese o li, abi o ri rie khia khi loli a rote obọ oyọli ma agbo. ¹¹ O bhale deba egbo eyọli, ea lama mie o li. ¹² Ama, ebubu ni e da lama mie o li, ni e lese mie eva oyọli suo, wewe o ri afu na e ro mele imi Eshinegba

* **1:6** Li ze iMat 3.1; iMak 1.4; iLuk 3.1-2

a. ¹³ Oa khi abi ita ali inyọ e liẹ bia oḡbọ alo-
gbugbugbu a ri ona ngme, ama Ẹshinẹgba ọ khi ita
wẹ.

¹⁴ Oni Ungmemhi ọ mele oḡbọ-a, ọ nu awa la agbọ
ona, awa mẹ ufumhi oyọli, ikhi ufumhi oyi omi Ita
ọtuoghuo kpe ni Ita ọ mhọli, ọni ọ rọte obọ oyi Ita
bhale, ọni ọ mhọli isomhelemhi ali igesikia gbeku
ọ.

¹⁵ IJoni ọ kia tse abọ ingme oyọli yẹ egbọ, ọọ tseşe,
ọọ liẹ, “Ona mhi gueye ẹ khi ọ ya bhale odukhokho
oyemhẹ, ama ọ fu doşe mhẹ itobọ khi ọ kpe la agbọ
neni a bia mhẹ.”

¹⁶ Rọte isomhelemhi oyọli ni o gbeku ọ, awa te
mhọli ikhivọşe ọdoda. ¹⁷ Obọ oyi iMosisi Ẹshinẹgba
ọ te ri ushi na awa, ama obọ oyi iJesu iKirisiti
isomhelemhi ali igesikia e te bhale. ¹⁸ Oḡbọkhoghuo
ọa mẹ Ẹshinẹgba ghue. Ama, Omi Ẹshinẹgba
ọtuoghuo kpe, ni lọli ali Ẹshinẹgba e khi oghuo, ni lọli
ali Ita e ga la, lọli o zẹ ni agbọ e rọ leşe Ita.

*IJoni ọọ khi lọli ẹ khi Omiepfuese
(iMat 3.1-12; iMak 1.1-8; iLuk 3.1-18)*

¹⁹ Egbhali eyi iJu ni e la iJerusalemu e ghie eni
ẹẹ ralo ugamhi oyi Ẹshinẹgba ali eni ẹ nu wẹ gbe
ikanya owa-ugamhi, e ka mhila iJoni ọni ọ khi.

²⁰ IJoni ọa rọ sheli wẹ, ọ nyanya sọ wẹ ọ, ọ gueye
wẹ gboo khi ọa khi lọli khi ọni Omiepfuese.

²¹ E mhila li, “Oghuo u ke khi şọ? Elaja u khi?”†
IJoni ọọ, “Iiye.” E gbo mhila li.

“Omekeguele oyi Ẹshinẹgba u khi?”
Ọ ọ “Iiye.”

† **1:21** Li zẹ iDeut 18.15,18; iMala 4.5

22 E gbolo ẹ, “Gueyẹ anye ọni u khi shọ, ni anye mẹ emini anye ya gueyẹ eni e ghie anye, elọ yeyẹ u khi shọ?”

23 IJoni ọ rọte ungmehi ni Azaya ọmekẹguele ọyi Ẹshinẹgba ọ ngme sọ wẹ ọ, ọọ, “Mhẹmhẹ mhi khi uruli ọyi ọgbọ ni o la ọdagbe ẹ tsese, ni ọọ liẹ, ‘A riẹlẹ udu oye ẹ shi ekẹ khẹ Ọnọmhuẹ ni ọ ọ bhale.’” †

24 Ẹgbọ ni ẹgbọ iFarisi e ghie ghi iJoni, e mhila li,
25 “Abi u a rọ khi Ọmiepfuese, ni u a rọ khi Elaja, wẹkhi ọni ọmekẹguele ọyi Ẹshinẹgba u khi ena, elọ o zẹ ni u rọ ọ batazi ẹgbọ shọ?”

26 IJoni ọ sọ wẹ ọ, ọọ, “Amẹ mhi rọ batazi ẹgbọ memena, ama ọgbọ ọghuo ọ la ẹ iteva memena ni aa lẹsẹ ne. 27 Lọli ọ ke ya bhale odukhokho oyemhẹ, ni o khia khi mhia fu ramhi ọni ọ ọ taghiẹ uli ọyi ẹkue ni ọ rọ sọ a.”

28 Obini iBẹtani ni o la ukiẹkiẹ obini ovo o te ẹ ngale shi okẹ iJodani, ashini iJoni ọ la batazi ẹgbọ, a la mẹ eni ingme ena nya.

Omi osumha ọyi Ẹshinẹgba

29 Ogbeakọlọ iJoni ọ mẹ khi iJesu ọọ bhale, iJoni ọ gueyẹ ẹgbọ, ọọ, “Omi Osumha ọyi Ẹshinẹgba ni ọ rue olamhẹ eyi agbọ vu na! 30 Ọna mhi ngme abi mhi rọ liẹ, ‘Ọmọse ọghuo ọ ya bhale ni ọ fu dọsẹ mhẹ, itobọ khi ọ she kpẹ la ọ neni a bia mhẹ.’ 31 Egbegbi mhẹmhẹ mhia kpẹ lẹsẹ ọli ghue, ama eri mhi bhale ri amẹ ẹ batazi ẹgbọ ini mhi mẹ asha ri ọli khase ẹgbọ iZireni.”

32 Ighọ iJoni ọ pfi ọtsẹlẹ ona khi, “Mhi mẹ khi Ayemhẹ ọ li abi anekhukhu rọte idane tiemhie ya ma li egbe. 33 Mhia kha kpẹ lẹsẹ ọli, ama ọni ọ ghie

† 1:23 Li zẹ Aza 40.3

mhe mhi ri amẹ ke batazi egbo, oọ mhe, ‘Oni u da mẹ khi oni Ayemhe ọ tiemhie shi ọ khi ọ migha li egbe ne, loli ọ khi oni ọ ya ke ri Ayemhe-no-pfuase batazi egbo.’ ³⁴ Igho eni emini a gueye mhe ena e li de shi ukpeloe oyemhe, ni o remhe gueye e khi Omi Eshinegba ọ khi.”

Eniye odukhokho eni odode ni iJesu ọ ze

³⁵ Ogbeakolo iJoni ali eniye odukhokho eyoli etuava e gbo migha akaghọ. ³⁶ Abi iJoni ọ ro mẹ khi iJesu ọ dọse, oọ, “Bino Omi osumha ọyi Eshinegba.”

³⁷ Abi eniye odukhokho etuava egho e ro suọ ona te, e deba iJesu vu. ³⁸ IJesu ọ pfi alo ukhokho, ọ mẹ we khi ee deba lue, ọ mhila we, “Elo a nono.” Ee ọli, “Osese, obo wa la?”

³⁹ Oọ we, “A bhale ya bino.” Igho e deba li, e mẹ obini ọ la. Agho e ke nu ọ la egho nya rote agogo ene ele ọguota vu.

⁴⁰ Otuoghuo eniye odukhokho etuava ni e suọ emini iJoni ọ ngme ni e deba iJesu vu ọ khi Aduru, inyoghuo iSamọ iPita. ⁴¹ Igho Aduru ọ nyanya kpe te odode nono iSamọ inyoghuo ọli gueye, oọ, “Anye she mẹ Omiepfuese.” (Emini a ri iKirisiti ngme khi, Omiepfuese.) ⁴² Aduru ọ rue iSamọ bhale ghi iJesu.

IJesu ọ bino ọli, oọ, “Ye ye u khi iSamọ omi iJoni, iKefasi a ke e ke lu e. iPita ali iKefasi emhi oghuo a rewe ngme.”

IJesu ọ lu iFilipu ali iNataniẹ

⁴³ Ogbeakolo, iJesu ọ ke mu egbe khi loli rote agho vu ya ke je iGalili. Ọ mẹ iFilipu, oọ li, “Deba mhe.” ⁴⁴ Onge iBetisaida ni Aduru ali iPita e khi iFilipu ọ li khi. ⁴⁵ IFilipu ọ ke nono iNatanieli mẹ. Oọ li, “Anye she mẹ oni iMosisi ọ keke ingme oyoli

shi ebe ushi, ni emekeguele e gbo keke ingme oyoli shi Ebe-no-pfuase, ikhi iJesu onge iNazarėti Omi iJosefu.”

⁴⁶ INatanieli oọ, “iNazarėti we, eminete o li rote iNazarėti e lase?”

iFilipu oọ, “Leşe bhale ya bino tşe.”

⁴⁷ Abi iJesu o ro me iNatanieli khi oọ bhale obini luę la, iJesu oọ, “Egbegbi onge iZireni na, oni oą ya lo egbholi.”

⁴⁸ INatanieli o mhila li, “Se u gho leşe mhe?” iJesu oọ, “Mhi she me abi u ro la udi okhua eni neni iFilipu o lu e.”

⁴⁹ INatanieli oọ, “Oseşe, Omi Eshinegba u khi, oghie oyi iZireni!”

⁵⁰ iJesu oọ, “Itobo khi mhię khi mhi me e udi okhua eni u ro tigbe miesuo, u ya me emini e dose ona.” ⁵¹ O gbo gueye we, “A ya me khi idane o khueghie-a, a me khi igeni eyi Eshinegba e rote idane e tiemhile ya nga shi mhemhe Omi Ogbo o.”§

2

Ijesu o ri amę mele onyo a

¹ Ogbele onuzi-esę, a la iKena na eke iGalili ri omueshi ya ngeli. Inyo iJesu o la agho, ² A li lu iJesu ali eniye odukhokho eyoli shi oni ilegba ni a la ri omueshi ngeli. ³ Abi onyo ni a la agho da o ro pfo, inyo iJesu oọ iJesu, “Onyo e pfo we ro da.”

⁴ iJesu oọ, “Inyo, khi ke gueye mhe emini mhi ya li, itobo khi egheghe oyemhe oą ramhi ne.”

⁵ Inyo iJesu o gueye eni e so onyo, “A ri emini o da gueye e gbe akanya.”

§ 1:51 Li ze Igbae 28.12

⁶ Ikpokpomhi idubọ eche esesa e la epfe agho na die amẹ ẹ shi ni ẹgbọ iju e ro kpe egbe a abi ushi oyewe o ngme. Udubọ oghuo oghuo, oọ mie italabi amẹ ene. ⁷ Ijesu o gueye eni e so onyo, “A ka die amẹ vo eni idubọ esesa.” Igho e die amẹ vo ewe nya te unu tsue. ⁸ Igho oọ, “A die o ghi oni o ri ukpelo ẹ khu oni ilegba.” Igho e die o ghi o. ⁹ Oni o ri ukpelo ẹ khu ilegba o rote eni amẹ ni a she ro mele onyo a da bino, o a kpe lese obini a me we, ama eni ẹ so onyo e lese obini a me we. Igho oni omose o lu ughue-omueshi je epfe ete, ¹⁰ oọ li, “Ashini a la rieje emhi onana kpa, onyo onete onana a kpe ro lasele na ẹgbọ da khue neni a ri onyo oni o kpọ-a lasele, Elo o ze ni a ro ri onyo ona kpe shi agho?”

¹¹ Ona o khi akanya onyaloa oni odode ni ijesu o gbe. Eoli iKena na eke iGalili o la rieje o. Onana o ro ri ufumhi oyoli khase, ni eniye odukhokho eyoli e ro mie oli suo.

¹² Ona o dose se, ijesu ali inyoli, ghe inyoghuo oli eni emose ali eniye odukhokho eyoli e tiemhi obini iKapanomu. E la oobọ ukuku ogbele.*

*Ijesu o lo elemhi Owa oyi Eshinegba le
(iMat 21.12-13; iMak 11.15-17; iLuk 19.45-46)*

¹³ Abi eghẹghẹ ukpe oyi ẹgbọ iju ni a lu iPasova o ro ti bhale, ijesu o nga obini iJerusalem.† ¹⁴ O bhale ya ẹ khi ẹgbọ e la elemhi apfe oyi Owa oyi Eshinegba ri ena ali isumha ali inekhukhu ẹ de. Eghuo e shito pfa ikpagho na ẹgbọ. ¹⁵ Igho ijesu o rue ili ro lali utali ulumhekie ro khu we ya lase

* **2:12** Li ze iMat 4.13 † **2:13** Li ze Okiali 12.1-27

nya, ghe eni ena ali isumha; ọ miatṣe wẹ ikpaghọ kua, ọ ghi wẹ abọ okphẹ kpha ku-a. ¹⁶ ỌḶ eni e ri inekhukhu ẹ de, “A muno wẹ ana-a! Ṣe a li ri owa oyi Ita mḥemḥe ẹ mele oki a.” ¹⁷ Eniyẹ odukhokho eyọli e ya yelele emini a kpẹ kẹkẹ shi Ebe-no-pfuase khi, “Ingme owa oye o mu mḥe egbe gba.”[†]

¹⁸ Ighọ enighie eyi iḶu e mhila iḶesu ini ọ mhọli ikanya ọnyalọ ni ọ ya gbe ni o ya rọkhasẹ ẹwẹ khi ọ mhọli afu ni ọ rọ riẹlẹ enana nya.

¹⁹ IḶesu ọḶ wẹ, “A bighi oni Owa oyi Eshinegba ona nya gbe, mhi ya gbo riẹlẹ ọ tọ ogbeḶe ese.”[§]

²⁰ Enighie eyi iḶu e ke mhila, “Owa ni a ri ikpe egbhueva ali esesa tọ wa liẹ khi u ri ogbeḶe ese tṣe ya riẹlẹ tọ?”

²¹ Ama egbe oyọli ọ ri oni Owa oyi Eshinegba ni ọ ngme khọkhọ. ²² Abi ọ rọ ghu-a ni Eshinegba ọ rọ gbo guise ọ le, eniyẹ odukhokho eyọli e rọ tigbe sa ya to emini ọ ke ngme. Ona o rẹwẹ mie ungmehi oni o la Ebe-no-pfuase, ali ingme oyi iḶesu lolo suọ.

²³ Eghẹghẹ ni iḶesu ọ rọ la iJerusalemu, ikhi eghẹghẹ ukpe iPasova, ebubu ẹgbọ e rọ mie ọli suọ itobọ khi e mḥe ikanya ọnyalọ ni ọ gbe. ²⁴ Ama iḶesu ọa ya regbenga wẹ obọ itobọ khi ọ leṣe emini ẹgbọ e khi pfo nya. ²⁵ Ọa khi ọgbọ ọ ke gbo ya gue ingme oyi ẹgbọ ye ọli, itobọ khi ọ she leṣe emini o la wẹ udu.

3

IḶesu ali iNikodemosi

[†] **2:17** Li zẹ Iwolo 69.9 **§ 2:19** Li zẹ iMat 26.61; 27.40; iMak 14.58; 15.29

¹ Ọmọse ọghuo ọ la ọ ni ọ la otu iFarisi, ọ khi ọkhẹmhuẹ ni ọ mu ẹloẹ shi elemhi ifu, a lu ọli iNikodemọsi. ² Ọni ọmọse ọna ọ bhale deba iJesu ẹliyọsẹ ẹlẹghuo, ọọ li, “Ọsẹsẹ, anye lẹsẹ khi ọni ọọ sẹsẹ ni ọ rọte obọ oyi Ẹshinegba bhale u khi. Itobọ khi ọgbọkhọghuo ọa ya dobe ke gbe ikanya ọnyalọa enabi u wa gbe ena ini Ẹshinegba ọa nu ọli la.”

³ IJesu ọọ li, “Mhi gue igesikia yẹ khi, ini aa li riẹlẹ ọgbọ bia, ọa ya mẹ Eghiele oyi Ẹshinegba.”

⁴ INikodemọsi ọọ li, “Sẹ a li gbo riẹlẹ ọgbọ ni ọ womhẹ se bia? Eri ọ gbo ya lo inyọli elemhi ni ọ gbo riẹlẹ ọli bia?”

⁵ IJesu ọ sọli ọ, ọọ li, “Mhi gue igesikia yẹ khi, aa mẹ ọgbọkhọghuo ni ọ ya lo Eghiele oyi Ẹshinegba ini aa bia li elemhi amẹ ali elemhi Ayẹmhẹ. ⁶ Ọmọse ali ọkpotso ẹẹ bia ọgbọ alo gbugbugbu, ama Ayẹmhẹ oyi Ẹshinegba a rọ riẹlẹ ọgbọ ọ bia elemhi ayẹmhẹ. ⁷ Khi zẹ ni ungmẹmhi ni mhiẹ khi, ‘A mema riẹlẹ ẹ ya bia,’ o lighọ ri abọ shẹ. ⁸ Obini o ghọle akpekpeli o li ẹ je, eri awa liẹ suọ abi o liẹ li, ama awa aa ya mẹ ọli. Ighọ ingme oyi eni a riẹlẹ bia elemhi Ayẹmhẹ oyi Ẹshinegba e li.”

⁹ INikodemọsi ọ mhila iJesu, “Sẹ a liẹ mẹ ghọ?”

¹⁰ IJesu ọọ, “Yẹyẹ ukpokpo-ọgbọ ọguebe ni u liẹ sẹsẹ ẹgbọ eke iZireni waa lẹsẹ ona? ¹¹ Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ khi emini anye lẹsẹ, anye ẹ ngme. Emini anye mẹ, anye ẹ gueyẹ agbọ. Ama aa nono ni a mie usomhi oyi anye suọ. ¹² Ini waa mie mhẹ suọ ini mhi gue ingme ena agbọ ona yẹ, sẹ u liẹ mie mhẹ suọ ini mhi gue ingme iloghie yẹ? ¹³ Ọgbọkhọghuo ọa kpẹ ye iloghie jele ghue, sẹ ni mhemhẹ Omi Ọgbọ ni mhi rọte iloghie tiemhie.

14 Abi iMosisi o ke li ge enye ni a ri igolu lumhi shi ukpokpo, ni o tsua li idane obini odagbe ifufu, igho a mema li tsua Omi Ogbọ idane.* 15 Eghẹghẹ agho, onini o da mie oḷi suo, o ya mholi agbo na agboagbo.

16 “Irari khi Eshinegba o o nono ingme oyi agbo gba, loḷi o ro rue Omiḷi oni omose otuoghwo kpe na agbo, eghẹghẹ agho onini o da mie oḷi suo ne, o ya pfua, ama o ya mholi agbo na agboagbo.

17 Eshinegba o a ghie omi oḷi bhale agbo, ni o bhale ya pfa ezọ mu egbọ na agbo, eri o ghie oḷi, o bhale ya mie agbo pfuese. 18 Aa ya pfa ezọ mu oni o da mie Omi Eshinegba suo, ama oni o a da mie oḷi suo, a she pfa ezọ mu oḷi se, itobo khi o a mie Omi Eshinegba otuoghwo kpe suo. 19 Abi a lie so oni ezọ na. Ákpá o bhale agbo, ama egbọ e nono alo ebili ne, itobo khi ikanya ebe e e gbe. 20 Oni o gbe ikanya ebe o a ya nono ákpá, o a tigbe e bhale ákpá itobo khi ikanya eyoḷi e ya ri udi lasele ini e bhale ákpá. 21 Ama oni o da ri ungmehi oyi Eshinegba ni o khi igesikia a gbe akanya ne, o bhale ákpá ashini a te e me eke, ni ikanya eyoḷi e rokhase khi ode oyi Eshinegba o rote.”

Otsẹle ni iJoni o pfi shi ingme oyi iJesu

22 Eḷe lese iJesu ali eniye odukhokho eyoḷi e je eke iJudia. O nu we la oobọ ukuku eghẹghẹ, oo batazi egbọ. 23 IJoni o la Ainoni ni o a nu e shi iSalimu li batazi egbọ, itobo khi ame e lo bu shi agho. Egbọ e je agho deba li ni o batazi we. 24 Eghẹghẹ agho aa mu IJoni shi owa ighumha ne.†

25 Eniye odukhokho eyi iJoni eghuo e nu ogbọ iju oghuo khako shi ingme ikpegbe a ona ugamhi.

* 3:14 Li ze iNoba 21.9 † 3:24 Li ze iMat 14.3; iMak 6.17; iLuk 3.19-20

26 Igho e le deba iJoni, eẹ, “Osesẹ, u ke yelege omose oghuo ni u ke batazi, oni u ngme ingme oyoli epfe okẹ iJodani elegho, o li e batazi egbo, loli egbo nya e ke na deba memena.”

27 IJoni oo we, “Aa me emhikhoghuo ni ogbo o mholi ni oa khi Eshinegba o roli na. 28 Eẹ ena a ga suo abi mhi ro lie khi oa khi mhemhe mhi khi Omiepfuese, khi eri a li ghie mhe ralo na li. †
29 Omose oni o rue omueshi o khi ughue omueshi. Eri omole oni omose oni o rue omueshi o ri eshi eke migha ke khe ughue omueshi. O kha da suo khi omole o da ngme ne, egbe eẹ mu oli. Igho egbe e lie mu mhe memena, igho oghelẹ oyemhe o gbo vo. 30 Ufumhi oyoli o mema ke nga shio, ufumhi oyemhe o o ke tiemhi.

31 “Oni o rote ilimhi tiemhie o fu dose egbo nya. Oni o rote agbo ana lasese, ona agbo ona o khi. Irarigho, ingmemhi eyi agbo ana a ke ngme. Ama oni o rote ilimhi tiemhie o fu dose egbo nya. 32 Emini o me ali emini o suo ilimhi, o gue eye egbo, ama ogbokhoghuo oa mie oli suo. 33 Oni o da mie emini o gueye agbo suo ne, eri o rokhase khi igesikia Eshinegba o ngme. 34 Oni Eshinegba o ghie, oo ngme ungmemhi oyi Eshinegba, itobo khi eri Eshinegba o ri Ayemhe oyoli na li gbe ku o. 35 Eri Eshinegba Ita o nono ingme oyi Omioli oni omose, irarigho o ro ri emhikpa nga li obo. § 36 Oni o da mie Omioli suo ne, eri oo mholi agbo na agboagbo, ama oni o da kie oli ne, oa ya mholi agbo, eri ibiselemhi oyi Eshinegba oo deba li agboagbo.”

† 3:28 Li ze iJon 1.20 § 3:35 Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22

4

Ijesu o nu okpotso onge iSameria ngme

¹ Egbọ iFarisi e suọ khi ebubu egbọ ẹ deba iJesu, ali khi ọ gbo batazi eniye odukhokho bu doṣe iJoni.

² Oa khi iJesu ọ ri obọ oyọli mema batazi egbọ, ama eniye odukhokho eyọli e batazi egbọ. ³ Ighọ abi iJesu ọ rọ suọ ingme ni egbọ e ngme, ọ rọte eke iJudia vu, ọ mu egbe pfi je iGalili. ⁴ O ya rọte ode iSameria doṣe abi ọ rọ le iGalili.

⁵ Ighọ ọ bhale ẹoli na lu iSicha ni o la eke iSame-ria, ni ọa nuẹ shi eke ni iGiekọpu ọ rọ na iJosefu omiọli oni omọse.*

⁶ Aghọ ilijia oni a lu ilijia oyi iGiekọpu o la. O loṣe iJesu itobọ okiali ni ọ kia ramhi aghọ, ighọ ọ shito epfe oni ilijia. Oguota o leṣe mu eke oni eghẹghe.

⁷ Okpotso onge iSameria oghuo ọ bhale ya a amẹ. Ijesu ọọ li, “Diẹ amẹ na mhẹ da.” ⁸ Eghẹghe aghọ eniye odukhokho eyọli e she lo ifuapfe ya de eminale.

⁹ Oni okpotso onge iSameria ọọ iJesu, “Onge iJu u khi, mhẹmhẹ mhi khi onge iSameria, se u ke li a lie mhi diẹ amẹ ne da?” Emi ni o ze ni ọ rọ ngme na khi, egbọ iJu ali egbọ iSameria ẹa ri egbe ẹ ti emhi egbe.†

¹⁰ Ijesu ọ li, “Ini u leṣe isomhopfa ni Eshinegba ọ rọ na ogbọ lo, ni u gbo rọ leṣe emi ni ogbọ ni ọọ mhila ẹ amẹ ọ khi lo, u kha mhila li ọ ri amẹ ne da. Eghẹghe aghọ ni ọ ri amẹ ni e ri agbo ọ na ogbọ ne da.”

* **4:5** Li ze Igbae 33.19; iJosh 24.32 † **4:9** Li ze Ezira 4.1-5; iNee 4.1-2

11 Oni ọkpotso ọ ke mhila iJesu, ọọ, “Ọga, waa mhọli emhi ni a rọ ọ a amẹ, oni ilijia o limhi. Obo u ke te ya mẹ eni amẹ ni e ri agbọ ọ na ọgbọ na a mhe da? 12 Eri u ke liẹ khi yeye u fu dọse iGiekọpu ita anye kpa?” Lọli ọ tọ oni ilijia ona, ni ọ ri ọli na anye, ni lọli ali imiọli ali elamhako eyọli e gbo te ọ da.

13 IJesu ọ ya sọ li ọ, ọ li, “Onini ọ da da amẹ eyi ilijia ena, okiamẹ o gbo ya gbe ọli. 14 Ama okiamẹ ọa tigbe ke ẹ gbe ọnini ọ da da amẹ ni mhi ya rọ na li da. Itobọ khi amẹ eyemhe e ya mele okẹ ni ọa ke ya khakha ghue shi ọli elemhi, ni o ya ke sha kule ri agbọ na agbọagbọ na li.”

15 Oni ọkpotso ọọ, “Ọga Kpekepe ri eni amẹ na mhe da ini okiamẹ o khi ke gbo gbe mhe, ini mhi khi ke gbo bhale akana ya a amẹ.”

16 IJesu ọọ, “Ka lu ọmọse ni ọ rue ẹ shi bhale.”

17 Oni ọkpotso ọọ, “Mhia mhọli ọmọse.” IJesu ọọ li, “Igesikia lọ, ni u wẹ khi u a mhọli ọmọse, 18 itobọ khi u she kpe mhọli emọse oshe ni u kpe ngeli na. Oni u ga nu la memena, ọa khi lọli ọ rẹ shi.”

19 Oni ọkpotso ọọ, “Kie! Ọga, mhi she mẹ ọli khi ọmekẹguele ọyi Ẹshinẹgba u khi. 20 Ukhomhi ute onana eni e bia anye ẹgbọ iSameria, e kpe la ga ugamhi, ama ẹẹ ẹgbọ iJu, ẹ khi iJerusalemu awa mema la ke ga ugamhi.”

21 IJesu ọọ li, “Mie mhe suọ khi ẹghẹghẹ ọọ bhale ni u a ke rọ la ukhomhi ute ona, wẹ khi iJerusalemu ya ga Ita. 22 Emini ẹẹ ẹgbọ iSameria aa lẹse, a ga, ama anye lẹse emini anye ẹ ga itobọ khi obọ oyi iJu imiepfuese o te bhale. 23 Ama, ẹghẹghẹ ọọ bhale, oni ẹghẹghẹ o she ramhi ni ẹgbọ eni e ri igesikia ẹ ga Ẹshinẹgba e rọ ya ke ga li abi Ayemhe oyọli o li

rọkhasẹ wẹ, e gbo te ode igesikia ga li, itobo khi egbo eni e ligho o ga li, oo nono. ²⁴ Ayemhe oyi Eshinegba o khi, eni ee ga li e mema ya ke ga li abi Ayemhe o rọkhasẹ wẹ, ali rote ode igesikia.”

²⁵ Oni okpotso oo iJesu, “Mhi lese khi Omiepfuese (oni a lu iKirisiti) o o bhale. O kha bhale, o ya khueghie emhikpa gueye anye.”

²⁶ IJesu o so oni okpotso o, “Loli mhi khi ni mhi nu e ngme ena.”

²⁷ Abi e kie li ngme, eniye odukhokho eyoli e bhale ya e khi o nu okpotso o ngme, o ri abo sha wẹ. Ongewe o mhila li, “Elo wa nono?” Wexhi e ri e mhila li, “Elo o ze nu u ro nu oli e ngme?”

²⁸ Igho oni okpotso o ze akhe ameyoli obo shi agho, o je ifuapfe kia gueye egbo, oo lie, ²⁹ “A bhale ka ghe omose oghuo ni o gue emini mhi ga riefe ghue nya ye mhe. Omiepfuese o fe ya khi?” ³⁰ Egbo e ve gbii te ifuapfe bhale ashini iJesu o la.

³¹ Eghẹghẹ agho, eniye odukhokho eyoli e ke lema li, “Osesẹ, waa ke le eminale.”

³² IJesu oo wẹ, “Mhi mholi eminale ni mhia le ni aa lese.” ³³ Eniye odukhokho eyoli e mhila egbe wẹ, “Eri ogbokhoghuo o kpe ri eminale ghi o le?”

³⁴ IJesu oo wẹ, “Eminale oyemhe khi, ni mhi riefe oghuemhe oyi oni o ghie mhe, ni mhi ro gbo gbe akanya oyoli pfo. ³⁵ Aa she ngme o khi, ‘Iki ene e ke kpole ni a ro ke ya khiesẹ emhi ekomhi?’ Mhi gue e ye e memena, a bino khi emhi ekomhi na ishemhi e she bie ni a khiesẹ. ³⁶ Memena a she e fali eni e khiesẹ ishemhi ota akanya, ni e ke khiesẹ ikhiesẹ ni o ri agbo na agboagbo o bhale. Eghẹghẹ agho ni a bhale ya e khi eni e ro ko ali eni e khiesẹ e ga kugbe

ke ghele. ³⁷ Onana o rokhase khi emini egbo e ngme khi igesikia o khi, ikhi ungmehi ni o, 'Oni o ro ko, o kioda shi oni o khiese.' ³⁸ Eri mhi ghie e a ka khiese emini aa ro ko. Egbo elese e ya gbe ikanya ni e toto rewe ko, ama ee a me eleli ikanya eyewe."

Ebubu egbo iSameria e miesuo

³⁹ Ebubu egbo iSameria ni e la oni eoli e ri itobo emini oni okpotso ogho o gueye we mie iJesu suo, ikhi emini o ngme ni o, "A bhale ya ghe oni o gue emini mhi ga riele ghue nya yemhe." ⁴⁰ Abi eni egbo iSameria e ro bhale deba iJesu, e lema li o kpekpe o ku shi na ewe. Igho iJesu o ku shi na we ogbele eva.

⁴¹ Ebubu egbo elese e gbo mie iJesu suo itobo ingmemhi ni o nu we ngme. ⁴² Eni egbo e ke oni okpotso, "Anye she miesuo memena. Oa khi itobo emini u gueye anye tse anye ro miesuo, ama itobo khi anye she suo emini o ngme, anye gbo lese egbegbo khi oni omose ona o ga khi oni Omiepfuese."

Ijesu o ri omi oni o gbe akanya igometi ni o fu ze (iMat 8.5-13; iLuk 7.1-10)

⁴³ Ijesu o la iSameria ramhi ogbele eva. O rote agho vu je iGalili. ⁴⁴ O she kpe lie khi egbo ea la eoli oyi omekeguele oyi Eshinegba a mu ekpe na li.† ⁴⁵ Abi o ro lo eke iGalili le, egbo iGalili e mie oli egbegbo, itobo khi ukpeloe oyewe iJesu o la gbe ikanya onyaloa ni o la iJerusalemu gbe abi e ro riele ukpe iPasova. §

⁴⁶ Igho iJesu o gbo nyene egbe je iKena ni o la eke iGalili, ashini o ke la ri amē mele onyo a. Omose

† 4:44 Li ze iMat 13.57; iMak 6.4; iLuk 4.24 § 4:45 Li ze iJon 2.23

oghuo ni o gbe akanya igometi o la akaghọ, ni omi oḷi o la iKapanomu ghua.* 47 Oni omose o suo khi iJesu o rote eke iJudia e bhale iGalili. Igho o bhale ya lema iJesu o kpekpe o deba lue ya nu loli ri omi lue, ni o a ze ni o la akọ eghuli ze. 48 IJesu o o, “Ini aa li me oḷele onyaloa ali oshabo, aa ya miesuo.”

49 Oni omose ni o gbe akanya igometi, o o, “Onomhue, kpekpe bhale neni omimhe o o ghua.”

50 IJesu o o li, “Ke je khi omie o ya ze, o a ya ghu.” Oni omose o mie emini iJesu o gueye o suo, o o je. 51 Abi o ro je, eni ee ga li, e bhale ya lona li ode, e gueye oḷi, “Omie o she ze.”

52 Oni omose o mhila we, “Egheghe onoghuo oni omọ o la ze?” E gueye oli khi, “Agogo oghuo o guota oode oni omọ o la ze.” 53 Oni ita oni omọ o sato khi egheghe agho tee iJesu o la gueye lue, “Omie o ya ze.” Loli ali apfe oḷi nya e mie iJesu suo.

54 Onana o khi akanya onyaloa onuzi-eva ni iJesu o gbe abi o ro rote eke iJudia bhale iGalili.

5

Ijesu o ri omose oghuo ni o o ghua ze

1 Abi a ro me ingme ena se, iJesu o nga obini iJerusalemu shi ukpe ni egbo iJu e rieḷe. 2 Mena, ode unuekpe ni a lu Isumha o la iJerusalemu. Ateke ni oke o chocho shi o la agho. IBetisaida a ri elemhi Iburu ee lu oni oke. Ikuku ikholo ishe ni a ghi e la gase oni oke. 3 Ebubu egbo ni ea ze, ikhi ezalo, ali eni ea dobe e kia ali eni e ghu egbe-a, e yeshi gase oni oke. Eri e migha ke egheghe ni a ro o wushe oni oke-a. 4 [Irari khi o mholi egheghe ni a geni oyi

* 4:46 Li ze iJon 2.1-11

Eshinegba o roṣo tiemhi elemhi oni okẹ ya wushe ọli-a. Eghẹghẹ agho ọnini o da kpe te odode ya tiemhi oni okẹ ini oni aḡeni o leṣe wushe ọli-a se, a roṣi ze, ughuamhi onini o tseku yeṣe ọli e ngme] ⁵ Omose oghuo o la agho ni o she gba ikpe uye-ali-igbelele abi o te e ghua. ⁶ IJesu o bhale ya e oni omose shi agho, o leṣe khi o she la agho teṣe. IJesu o mhila li, ọọ li, “Wa nono ni u ze?”

⁷ Oni omose ni o ghua o so li o, ọọ, “Oga mhi aa mholi oḡbo ni o ya kpaghie mhe obo mu mhe tiemhi elemhi okẹ. A kha da leṣe wushe okẹ-a se, ni mhi ro da mu egbe ni mhi tiemhi ne, oḡbo oṣe o kpe tiemhi khe mhe.”

⁸ Igho iJesu ọọ li, “Vule! Rue iya oye mhue obo ni u ke kia.” ⁹ Igho oni omose o ze agho agho, o rue iya oyoli, ọọ kia. Eḡho o khi Oḡbele iyemhea oyi eḡbo iju.

¹⁰ Enighie eyi iju ee oni omose ni a ro ze, “Kieee! Amo o khi Oḡbele iyemhea oyi eḡbo iju. Eri u gbe ushi ni Eshinegba o ro na iMosisi-a. Ighuighue lo ni u ro tsua iya oye ele iyemhea.”*

¹¹ Oni omose ọọ, we, “Omose ni o re mhe ze ọọ mhe, ‘Rue iya o ye, u ke kia.’ ”

¹² E mhila li, “Oghuo o khi oni oḡbo ni o gueye u rue ọli eke u ke kia?”

¹³ Oni omose ni a she ro ze, o a ke leṣe oḡbo ni o ro li ze, itobo khi iJesu o she lo ifuabo eḡbo oni eghẹghẹ.

¹⁴ Abi a ro me ena se, iJesu o bhale ya e oni omose ni o ro ze elemhi Owa oyi Eshinegba. IJesu ọọ li. “Ghekhe, abi u ro da ze se ena, khi ke gbo lamhe, ini emhi obe olese ni o dose ana o khi ya li e.”

* **5:10** Li ze iNee 13.19; ijere 17.21

¹⁵ Igho ọni ọmọse ọ vu, ọ ya gueye ẹgbọ iḶḶ khi iḶḶsu ọ re luẹ ze. ¹⁶ Itobọ khi iḶḶsu ọ gbe ikanya enana Ogbẹle iyemhẹa oyi ẹgbọ iḶḶ, ẹgbọ iḶḶ ee jili ọli. ¹⁷ IḶḶsu ọ gueye we, ọọ, “Egheghe kpa Itamhe ọ rọ gbe akanya, igho mhemhe mhi li lie gbe akanya.”

¹⁸ Itobọ ungmehi onana ẹgbọ iḶḶ e rọ mema gba li abi e li ya gbe ọli-a. Ọa khi itobọ khi ọ gbe ushi oyi Ogbẹle iyemhẹa oyi ẹgbọ iḶḶ tse e rọ ye ugbamhi oyọli, ama itobọ khi ọọ khi Eshinegba ọ khi Ita lọli. E lie khi e li ọ ri onana a lie khi otu lọli ali Eshinegba e khi.

Eshinegba ọ ri afu na Omi ọli

¹⁹ IḶḶsu ọ gueye we, ọọ, “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ, khi mhemhe Omi Eshinegba mhi aa dobe ya riẹle emhikhoghuo ọotsobo oyemhe, ama emini mhi me khi Eshinegba itamhe ọọ riẹle, mhi ya ke riẹle. ²⁰ Irari khi Ita ọ nono ingme oyi omiọli ọ rọ ri emini ọ riẹle nya khase ọli. Ọ ya gbo ri emini e fu dose ena khase mhe ni o ya sha ẹ abọ. ²¹ Abi Ita ọ li guise eni e ghu-a le ni ọ gbo ri agbo na we, igho mhemhe omi ọli mhi li ya ri agbo na ọni ọ ghole mhe. ²² Ita ọa ya ri ọgbokhoghuo gue ezọ, ama omiọli ọ ri afu na, ni ọ rọ ri ẹgbọ gue ezọ. ²³ Ni a bhale ya ẹ khi ọgbokpa ọ mu ekpe na ọni Ọmọ abi a li mu ekpe ẹ na Ita. Ọni ọa da mu ekpe na ọni Ọmọ ọa mu ekpe na ọni Ita ni o ghie oni Ọmọ.

²⁴ “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, ọni ọ da suo ungmehi oyemhe ni ọ da gbo mie ọni ọ ghie mhe suo, ọ she mholi agbo na agboagbo. Ọgbọ ọa ya pfa ezọ mu ọli, itobọ khi ọ she rote ode eghuli lasele bhale ode agbo. ²⁵ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi

egheghe ọọ bhale, oni egheghe na, ni eni e ghu-a e rọ ya suọ ungmehi oyi Omi Eshinegba, eni e da suọ ungmehi oyọli, e ya la agbọ. ²⁶ Abi Ita ọ li khi ọni ọ ri agbọ ọ na ọgbọ, ighọ ọ ri oni agbọ na Omiọli, ni ọ li ke rọ na ẹgbọ. ²⁷ Ọ she gbo ri afu ni a rọ sọ ẹzọ na Omi ọli, itobọ khi lọli ọ khi Omi Ọgbọ.

²⁸ “Emini mhi gueye ẹ, o khi sha ẹ abọ, itobọ khi egheghe ọọ bhale ni ilimhi nya ni a she rọ tọ e ya suọ uruli oyọli. ²⁹ E kha da suọ oni uruli ne, e ya guale, e te uji fiẹ lase, eni e da riẹle onete, e ya mhọli agbọ, ama ẹgbọ ebe e ya guale shi epfua.†
³⁰ Emhikhoghuo ọa la ọ ni mhi dobe ya riẹle ọotsobo oyemhe. Abi itamhe ọ gueye mhe mhi li sọ ẹzọ mhi liẹ sọ ẹzọ. Iso-ẹzọ oyemhe oni o migha lọ, itobọ ọa khi abi o ghọle mhe mhi liẹ gbe ikanya, ama emini o ghọle Itamhe ni ọ ghie mhe mhi rọ gbe akanya.

A pfi ọtsẹle shi ọni ifesu ọ khi

³¹ “Mhi aa ya pfi ọtsẹle na egbe mhe. Mhi kha pfi ọtsẹle na egbe mhe, ẹgbọ ẹa ya rue oni ọtsẹle shi egbegbo. ³² Ọgbọese ọ la ọ ni ọ pfi ọtsẹle na mhe. Mhi lese ọtsẹle oyọli ni ọ pfi ẹ na mhe khi egbegbo lọ.

³³ “A she kpe ghie usomhi ghi iJoni, ọ pfi ọtsẹle shi ọni ọ khi igesikia.‡ ³⁴ Ama ọa khi eri mhi mu ma ọtsẹle oyi ọgbọ, eri mhi mema gue ọtsẹle ni iJoni ọ pfi na mhe ye ẹ ini a mhọli imiepfuese. ³⁵ Eri iJoni ọ ge abi akpá ni o rọ ode ẹ khasẹ ẹ. Ukuku egheghe a lama mie oni akpá ni o ri egbe mu ẹ.

³⁶ “Mhi mhọli ọtsẹle ni ọ fu dọse ọtsẹle ni iJoni ọ pfi na mhe. Ika ni Itamhe ọ rọ na mhe mhi gbe pfo

† 5:29 Li zẹ iDan 12.2 ‡ 5:33 Li zẹ iJon 1.19-27; 3.27-30

ni mhi kiele ẹ gbe, e pfi ọtsẹlẹ khi Itamhẹ ọ ghie mhe. ³⁷ Itamhẹ ni ọ ghie mhe ọ she pfi ọtsẹlẹ shi ingme oyemhẹ. Aa tigbe kpẹ suọ uruli oyọli wẹkhi eri a tigbe kpẹ mẹ abi ọli. § ³⁸ Ungmemhi oyọli ọa la elemhi oye ẹ, itobọ khi aa mie ọni ọ ghie suọ. ³⁹ À rọshẹka wẹna Ebe-no-pfuasẹ, ni a dabi khi lọli o ya ri agbọ na agbọagbọ na ẹ. Oni ebe ona lọli o gbo pfi ọtsẹlẹ shi ingme oyemhẹ. ⁴⁰ Ama aa nono ni a bhale deba mhe, ini a mhọli agbọ.

⁴¹ “Ọa khi ikueghie oyi ẹgbọ mhia nono. ⁴² Ama mhi lẹsẹ ẹ. Mhi lẹsẹ khi aa mhọli inono oyi Ẹshinegba shi udu o ye ẹ ⁴³ Eva oyi Itamhẹ mhi rọ bhale, ama aa mie mhe, ọgbọese ọ kha ri eva oyọli bhale deba ẹ, a ya mie ọli. ⁴⁴ Emini o zẹ khi aa miesuọ khi, ikueghie ni o rọte obọ oyi ẹgbọ bhale á nono, ocho ni a kha rọ ke nono oni o rọte obọ oyi Ẹshinegba bhale.

⁴⁵ “A khi sa khi mhia ya pfa ẹzọ mu ẹ odalo oyi Itamhẹ. Ọni ọ pfa ẹzọ mu ẹ khi iMosisi ni a regbenga. ⁴⁶ Ini a mie iMosisi suọ lọ, a kha mie mhe suọ itobọ khi ọ keke ingme oyemhẹ shi ebe. ⁴⁷ Ama abi aa rọ mie emini ọ keke shi ebe suọ, sẹ a ke li ya mie emini mhi gueye ẹ suọ?”

6

*Ijesu ọ ri eminale na ebubu ẹgbọ le
(iMat 14.13-21; iMak 6.30-44; iLuk 9.10-17)*

¹ Abi a rọ mẹ ingme enana se, ijesu ọ da okẹ oniemi no khishi na lu iGalili lasele je egele ọ. (ITiberiasi a gbolo ẹ lu oni okẹ.) ² Ighọ ebubu ẹgbọ e vẹ deba li gbii, itobọ khi e mẹ ikanya ọnyaloa ni ọ

§ 5:37 Li zẹ iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 3.22

ri eni ẹ ghua ze. ³ Igho iJesu ali eniye odukhokho eyoli e nga ukhomhi ute ya shito. ⁴ Eghẹghẹ agho ukpe iPasova oyi iju o she ramhi.

⁵ Abi iJesu o yase alo, o me ebubu egbo ni e bhale deba li, igho o mhila iFilipu, oo li. “Obo awa te ya de eminale ni e ya lo egbo ena le?” ⁶ Eri iJesu o mema mhila li ni o ro mhesẹ oli bino, itobo khi o she kpe lese emini loli ya riele shi udu.

⁷ IFilipu o so iJesu o, oo li. “O kha tseku khi ifata iki elele, ẹa ya lo ni a ro de eminale ni a me ya kemhi pfiẹle-pfiẹle na we tonu unu!”

⁸ Otuoghwo eniye odukhokho eyoli ni a lu Aduru ni o khi inyoghwo iSamọ iPita, oo li, ⁹ “Ukuku omọ o la akana ni o tsua irui ibuledi ishe ali ifele aava. Ashi enana e kia ya ramhi, ni aa kemhi na egbo ena nya?”

¹⁰ IJesu oo li, “A ri eni egbo shito.” Ebuli iyeye e vo agho egbegbo. Eni egbo nya e shito, emose ni e lao tse, e khi egbo agbele asha ishe. ¹¹ IJesu o rue eni ibuledi, o tse Eshinegba uwegbe shi o, o kia kemhi na we. O gbo ligho rue eni ifele, o tse Eshinegba uwegbe shi o, o kemhi na we. Eni egbo e le, e khue.

¹² Abi e ro le khue se, iJesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oo, “A kia sanọ iku we eni e le kpole, a khi ze ni e li opfu-a.” ¹³ Abi e ke ro sanọ we gbili, ighughu igbeva e vo iku ibuledi ni egbo e le kpole.

¹⁴ Abi eni egbo e ro me ikanya onyaloa ni iJesu o gbe, ee li, “Igesikia lo khi omose ona o khi omekeguele ni e khi o ya bhale agbo.” ¹⁵ IJesu o lese khi eni egbo e she gba abi e li ya ri itoto roli khi oghie, igho, lolighwo o te we ifuabo vu ya nga ukhomhi ute.

*Ijesu o kia ukhomhi okẹ
(iMat 14.22-33; iMak 6.45-52)*

¹⁶ Abi ogbomhi o ro mu eke elegho, eniye odukhokho eyoli e tiemhi okẹ ni o khishi. ¹⁷ Agho e te lo oko-okẹ oniemi ni o tsua we da lase je iKapanomu. Oni eghẹghẹ obili o she bi, ijesu o a nu we la akaghọ. ¹⁸ Igho akpekpeli oniemi o tsua rughu we, okẹ o wushe kugbe. ¹⁹ Abi e ro kia ukhomhi okẹ ramhi abi imali ese ali ene gho, e me khi ijesu o kia ukhomhi okẹ e bhale. Ulishi oo mu we. ²⁰ Ijesu oo we, “Mhemhe lo, ulishi o khi ke mu e.” ²¹ Igho, o ghole we ni e tsua ijesu shi elemhi oko-okẹ oniemi. Aghoaghọ oni oko-okẹ oniemi o ramhi egele obini e je.

Egbọ e nono ijesu u gase

²² Ogbeakolo eni ebubu egbo ni e kpe la olase egele okẹ ukiẹkiẹ obini o kpole ni eniye odukhokho e kpe te vu. E lese khi oko-okẹ oniemi oghuo tse o kpe la agho, eni egbo e lese khi eniye odukhokho eyoli tse e la oni elemhi oko-okẹ oniemi, ali khi ijesu o a nu we lo oni oko-okẹ oniemi abi o rote agho vu. ²³ Iko-okẹ elese e rote obini iTiberiasi bhale epfepfe ashini ijesu o la ri eminale ni ebubu egbo le, ni o la tse Eshinegba uwegbe shi eni eminale. ²⁴ Abi eni egbo e me khi ijesu ali eniye odukhokho eyoli e a la akaghọ, e dose lo iko-okẹ, ni e tsua we je iKapanomu, ni e ya nono ijesu gase.

Ijesu ni o khi Eminale ni o ri agbo o na ogbo

²⁵ Abi e ke ro me ijesu ukhomhi egele olase okẹ ukiẹkiẹ obini uzeva, ee oli, “Osesẹ, eghẹghẹ onoghuo u ro ramhi oola?”

26 IḶḶsu ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ, “Egbegbi-ingme mhi gue ẹ yẹ ẹ, ọa khi itobọ khi a mẹ ikanya ọnyaloa ni mhi gbe a rọ nono mḶḶ, ama itobọ eminale ni mhi rọ na ẹ le khue. 27 A khi ke kuẹḶa nono eminale oyi agbọ ona ni ọọ yese-a, ama a ke kuẹḶa nono eminale ni ọọ la ọ agbọagbọ ni Omi Ogbọ ọ rọ ya na ẹ le. Itobọ khi Ẹshinẹgba Ita ọ she ri obọ nga li ukhomhi ọ mie shi ọli ọ.”

28 Ighọ, e ke mhila li, ẹ ọ li, “Elo anye ya ke li ni anye rọ ya ke gbe akanya ni o ghọle Ẹshinẹgba?”

29 IḶḶsu ọọ wẹ, “Akanya oyi Ẹshinẹgba khi ni a rọ mie ọni ọ ghie suọ.”

30 E gbo mhila li, ẹẹ ọli, “Ikanya ọnyaloa eneghuo u ya riẹḶ khase ni anye mẹ ni anye rọ ya mie ẹ suọ? Elo u ya riẹḶ? 31 Eni e bia awa e le eminale ni e rọte idane de kule, Abi Ebe-no-pfuase o ngme khi. ‘O ri eminale ni e te idane de kule na wẹ le.’ ”*

32 IḶḶsu ọ sọ wẹ ọ, ọọ. “Egbegbi-ingme mhi gue ẹ yẹ ẹ, a khi iMosisi ọ ri eminale te idane tiemhile na ẹ le, ama ItamḶ lọlighuo ọ rọte idane ri egbegbi eminale tiemhile ni e le. 33 Itobọ khi eminale ni Ẹshinẹgba ọ rọ na ogbọ, lọli khi ọni ọ rọte iloghie bhale ya ri agbọ na ẹgbọ na agbọ.” 34 Ẹẹ ọli, “Onomhue, kpekpe rọte ana vu, ke ri oni eminale ona na anye le.”

35 IḶḶsu ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ. “MḶḶmḶ mhi khi eminale ni o ri agbọ ọ na ogbọ. Ọnini ọ da bhale deba mḶḶ, okiamhi ọa kea gbe ọli ghue, ọni ọ da mie mḶḶ suọ okiamẹ ọa tigbe ke ya gbe ọli. 36 Ama mhi gueyẹ ẹ khi a she mḶḶ mḶḶ, ama aa kie mie mḶḶ suọ. 37 Ẹgbọ ni ItamḶ ọ rọ na mḶḶ nya e

* 6:31 Li zẹ Okiali 16.4,15; Iwolo 78.24

ya bhale deba mhe, oni o da bhale deba mhe ne mhia ya khu oli vu. ³⁸ Itobọ khi eri mhi rọte iloghie ilimhi tiemhile ni mhi rọ riẹle ọghuẹmhe oyi oni o ghie mhe, a khi ni mhi riẹle ọghuẹmhe oyẹmhe. ³⁹ Ọghuẹmhe oyi Ita ni o ghie mhe khi, ni a bhale ya e khi ọkhoghuo eni o rọ na mhe ọa wa mhe-a, ali ni mhi rọ guise we le ri agbọ na we, ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁰ Ọghuẹmhe oyi Itamhe khi ni ọgbọkpa ni o da pfi alo bino omioli, ni o gbo mie oli suọ o ya mhọli agbọ na agbọagbọ. Mhi ya guise oli le mhi gbo ri agbọ na li ogbele ni o kpukhokho.”

⁴¹ Itobọ khi iJesu ọọ we, “Mhemhe mhi khi eminale ni o rọte iloghie ilimhi tiemhile,” egbọ iju e wọlọ shi o. ⁴² Ighọ e liẹ, “Onana ọa she khi iJesu omi iJosefu, ni anye lese itali ali inyọli? Seẹ o ke liẹ liẹ khi, ‘Mhemhe khi ibuledi ni o rọte iloghie ilimhi tiemhile.’ ”

⁴³ IJesu o sọ we o, ọọ, “A khi ke wọlọ. ⁴⁴ Ọgbọkhoghuo ọa la o ni o ya bhale deba mhe ini ọa li khia khi Ita lolighuo ni o ghie mhe o ti o bhale, mhi ya guise oli le gbo ri agbọ na li ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁵ Omekeguele oyi Eshinegba ọghuo o kpe keke oli shi Ebe-no-pfuase khi, ‘Eshinegba lolighuo o ya sese egbọ eyọli nya.’ Ọgbọkpa ni o da ku esọ-a na Ita, ni o rọte obọ oyọli wena, o ya bhale deba mhe.† ⁴⁶ Aa me ọgbọ ni o me Eshinegba Ita ghue, ini ọa li khi oni o rọte obọ oyọli bhale. Lolighuo tse o me oli. ⁴⁷ Egbegbi ingme mhi gueye e, oni o da mie mhe suọ, o she mhọli agbọ na agbọagbọ ⁴⁸ Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbọ o na ọgbọ. ⁴⁹ Eni e bia e, e le eminale ni e rọte idane

† 6:45 Li ze Aza 54.13

de kule obini oḶdagbe-ifufu, e kie ghuloa. ⁵⁰ Ama oḶna oḶ khi eminale ni o roḶte iloghie tiemhile, oḶni oḶ da le oḶli, oḶa ya ghu. ⁵¹ MḶḶmḶḶ mhi khi eminale ni o ri agbo oḶ na oḶgbo, ni o roḶte iloghie tiemhile. OḶnini oḶ da le eminale ona, oḶ ya mḶḶli agbo na agboagbo. Oni eminale ona, idiegbe oyemḶḶ lo, ni mhi ya roḶshi ekḶ na agbo ni e roḶ mḶḶli agbo.”

⁵² Abi iḶesu oḶ roḶ ngme ona se, egbo iḶu e nu egbe weḶ khako ekhako oniḶmhi, ikhi. “SeḶ oḶmose oḶna oḶ li ri idiegbe oyoli na awa ya le?”

⁵³ IḶesu oo, “Egbegbi ingme mhi gueye e, ini u a li le idiegbe, ni u gbo da oḶlia eyi Omi OḶgbo, wa ya mḶḶli agbo. ⁵⁴ OḶni oḶ da le idiegbe oyemḶḶ ni oḶ gbo da oḶlia eyemḶḶ, oḶ ya mḶḶli agbo na agboagbo. OḶ ya mḶḶli agbo itoboḶ khi mhi ya guise oḶli le gbo ri agbo na li ogbeḶe ni o kpukhokho. ⁵⁵ Idiegbe oyemḶḶ khi egbegbi eminale, oḶlia eyemḶḶ e gbo khi egbegbi emini a da. ⁵⁶ OḶni oḶ da le idiegbe oyemḶḶ ni oḶ gbo da oḶlia eyemḶḶ, oḶ la elemhi oyemḶḶ, mḶḶmḶḶ mhi li la elemhi oyoli. ⁵⁷ Abi Ita ni oḶ mḶḶli agbo oḶ ghie mḶḶ, mhi li mḶḶli oni agbo, Igho oḶni oḶ da le idiegbe oyemḶḶ oḶ li ya mḶḶli agbo itoboḶ oyemḶḶ. ⁵⁸ Onana loḶli khi eminale ni o te iloghie tiemhile, oḶa li abi eminale ni e roḶte idane de kule ni eni e bia e e kpe le, ni e roḶ kie ghua. Ama oḶni oḶ da le idiegbe oyemḶḶ oḶ ya la agbo agboagbo.”

⁵⁹ Eni ingmemhi ena iḶesu oḶ ngme abi oḶ li la elemhi owa ugamhi ni o la iKapanomu seḶe.

Ingmemhi eyi iḶesu ni e ri agbo na agboagbo oḶ na oḶgbo

⁶⁰ Abi e rọ suọ eni ingmemhi ni iJesu ọọ ngme, ebubu eniyẹ odukhokho eyi iJesu e ke, “Osese, ena e ma ze doṣe e. Oghuo ọ doṣe ya mie shi ọ?”

⁶¹ Abi iJesu ọ rọ leṣe khi eniyẹ odukhokho eyọli ẹ wọlọ, ọọ, “Eri ingmemhi eyemhe e yese ẹ udu-a?

⁶² Seṣe a ke ẹ ngme ini a me Omi Ogbọ khi ọ nga iloghie ya shitọ obini ọ kpe te tiemhile? ⁶³ Ayemhe oyi Eshinegba ọ ri agbọ ẹẹ na ogbọ, ama ogbọ ọa doṣe ri agbọ ẹẹ na ogbọ. Ingmemhi ni mhi nu ẹ ngme, obọ oyi Ayemhe e te ẹẹ bhale, wewe e ri agbọ ẹẹ na ogbọ ⁶⁴ Abi o riṣe khi igho, eghuo elemhi ẹ, ẹa miesuọ.” Itobọ khi iJesu ọ she kpe te eke leṣe eni ẹa mie ọli suọ ali oni ọ ya ri ọli de. ⁶⁵ IJesu ọ gbo gueye we, ọọ we, “Ona o ze khi mhi gueye ẹ khi ogbọ lolighuo ọa doṣe ya bhale deba mhe seṣe ini Ita ọ ri oni afu na li.”

⁶⁶ Rọ te ana vu eniyẹ odukhokho eyọli ebubu e mu egbe pfi ẹa ke lama deba li. ⁶⁷ IJesu ọ mhila eniyẹ odukhokho etuogbava eyọli, ọọ we, “Eri a nono ni a li vu?”

⁶⁸ ISamọ iPita ọ sọ ọli ọ, ọọ li, “Onomhue, oghuo anye ya le deba? Yeyeghuo u mhọli ungmehi ni e ri agbọ na agboagbọ ọ na ogbọ. ⁶⁹ Anye miesuọ, anye gbo leṣe khi yeyeghuo u khi Oni ọ pfuase oyi Eshinegba.” †

⁷⁰ IJesu ọ sọ li ọ, ọọ, “Ọa khi ẹẹ ogbava mhi ze? Ama oghuo elemhi ẹ, okphaghie ọ khi!” ⁷¹ IJudasi ni ọ khi omi iSamọ Isikaroti lẹli iJesu ọ la ana ngme ingme oyọli. IJudasi ọ khi oghuo eniyẹ odukhokho Ogbava ni ọ kie te ikpukhokho ri ọli de.

† **6:69** Li ze iMat 16.16; iMak 8.29; iLuk 9.20

7

Ijesu ali inyoghuo oli

¹ Abi a rọ mẹ ona se, iJesu ọ kia gase eke iGalili. Oa lama je eke iJudia itobo khi eni e mhesẹ eyi egbo iju e nono abi e li ya gbe oli a. ² Oni egheghe ukpe okhoro oyi iju o ti bhale.* ³ Igho Inyoghuo iJesu, ee oli, “Wa ke rote ana lase, ni u ke je obini eke iJudia ni eniye odukhoko eye e me ikanya onyaloa ni u wa gbe? ⁴ Ogbọ ni ọ nono ni agbo e lese lue oa ya riye ingme sheli. Abi u rọ gbe ikanya oshabo ena, ri egbe e khasẹ agbo gbo ni e lese oni u khi.” ⁵ Egbegbo inyoghuo oli ea mie oli suo.

⁶ Ijesu oo, “Egheghe oyemhe oa ramhi ne, Egheghe ni a me kpa o ti e elo. ⁷ Egbọ na agbo ea dobe ya biselemhi e, ama ee biselemhi mhe itobo khi mhia gueye we khi emini ee riye khi ea ti. ⁸ A ke je obini a la riye ukpe, mhemhe mhia vu ne, itobo khi egheghe oyemhe oa ramhi ne.” ⁹ Abi iJesu ọ ngme ghọ se, oa ke te iGalili je ashikhoghuo.

¹⁰ Abi inyoghuo oli e rọ je obini oni ukpe okhoro se, ọ li je oobo, ama oa ze ni egbo e me lue.

¹¹ Eni e khi enighie eyi egbo iju e la agho nono iJesu gase, e mhila, “Ighẹ oni omose ogho?”

¹² Ebubu egbo e la oni igbaa khe akọ shi ingme oyi iJesu. Eghuo e lie khi iJesu khi ogbọ onete lo, eghuo e khi eri ọ mema di egbo. ¹³ Ama ogbokhoghuo oa ngme ingme oyoli lase gboo, itobo khi e na ulishi enighie eyi egbo iju.

Ijesu ọ la olele oyi oni ukpe sese

* **7:2** Li ze iLev 23.34; iDeut 16.13

14 Abi a rọ li oni ukpe ramhi ode, iJesu o lo elemhi owa oniemi oyi Eshinegba, o sese egbo ungmehi oyi Eshinegba. 15 Enighie eyi iJu ni e suo oni osese, abo e sha we, e lie, “Obo omose ona ni o a ye owena okhoghwo ne o te mholi ilese enana?”

16 IJesu o so we o, o li, “Osese ni mhia sese, ea khi obo oyemhe o te bhale, ama obo oyi oni o ghie mhe bhale. 17 Oni o ghole ni o riele oghuemhe oyi Eshinegba o ya lese khi osese ni mhia sese ini obo oyi Eshinegba o te bhale, abi khi ungmehi ni o ghole mhe mhia ngme. 18 Oni o da ngme ungmehi oyi egboli, ekpe oo nono ni egbo e ke mu na loli, eri-tse khi oni o da gbe akanya ni o ro ti oni o ghie o nga ne, loli o khi ogbo ni o ti, o a ga khi ogbo egbholi. 19 IMosisi o a ri ishi na e? Ama onge e, o a ri eni ishi gbe. Elo o ke ze khi a nono ni a gbe mhi a?”

20 Eni egbo e so oli o, ee oli, “Ayemhe okphaghie o la e egbe! Oghwo o nono ni loli gbe-a?”

21 IJesu oo, “Mhi riele onyaloa oghwo, o ro abo sha e nya. 22 Ama abi o rie khia khi iMosisi o ri ushi ishele-a na e (o a mema khi obo oyi iMosisi o te bhale, ama rote obo oyi eni e bia awa, o rote bhale), eri a kiele e shele omoo a ogbele iyemhea oyi egbo iJu.† 23 Ini a shele omoo a ogbele iyemhea oyi egbo iJu, ini a khi gbe Ushi oyi iMosisi a, elo ze khi a wola khi mhi ro oni oo ghua ze ogbele iyemhea?‡ 24 A khi ke bino ogbo alo gue ogbo ezoo, a ke so ezoo shi abi o li.”

Egbo e mhila ini iJesu o khi Oni Omiepfuese?

† 7:22 Li ze Igbae 17.10; iLev 12.3 ‡ 7:23 Li ze iJon 5.9

²⁵ Eḡheḡhe aḡḡ eḡḡ eḡhuo ni e la iJerusalemu e liē, “Oa khi oḡḡe ona enighie eyi iJu eḡ dua abi e li ya gbe a? ²⁶ Ghe oḶi sho! Oa khi loḶi o la ana ngme gbo ena ni oḡḡokhoghuo oḶa li oḶi emhikhoghhuo! Abi khi eri enighie e she lama eḡḡeḡḡo khi loḶi o khi iKirisiti? ²⁷ Awa aa leḡe obini oḡḡeḡḡe ona o te bhale. Ama eḡheḡhe ni iKirisiti o ro ya bhale, oḡḡokhoghuo oḶa ya leḡe obini o te ya bhale.”

²⁸ Abi iJesu o ro la elemhi Owa oyi Eshineḡba seḡe, o tseḡe lasele, oo, “A leḡe mhe, a gbo leḡe udi-apfe ni mhi te lasele, oḶa khi mhemheḡhuo mhi ghie eḡḡemhe bhale akana, ama oni o ghie mhe, ona iḡesikia lo. Aa leḡe oḶi. ²⁹ Ama mhi leḡe oḶi itobo khi obo oyoli mhi te bhale, lolighuo o ghie mhe bhale.” ³⁰ Itobo ona e nono abi e li ya mu oḶi. Ama oḡḡo khoghhuo oḶa khu oḶi, ea ri obo ti oḶi, itobo khi eḡheḡhe oyoli oḶa ramhi ne ³¹ Ama ebubu eḡḡo e kie mie oḶi suo, e ke, “Ini oni iKirisiti o bhale, o ya gbe ikanya onyaloa ni e doḡe eni oḡḡeḡḡe ona oo gbe ena?”

A ghie eni e khe ekhe e ka mu iJesu bhale

³² Eḡḡo iFarisi e suo ingme ni eḡḡo e ngme shi iJesu eḡḡe. Eni iFarisi ali ighie eyi ekpodalougamhi e ghie eni e la Owa Oyi Eshineḡba e khe ekhe e ka mu oḶi bhale. ³³ IJesu oo li, “Ukuku eḡheḡhe mhi mholi ya nu e la akana, mhi ya nyene eḡḡe je oyi Ita ni o ghie mhe. ³⁴ A ya nono mhe, ama aa ya me mhe, ashini mhi ya la aa doḡe ya ramhi aḡḡo.”

³⁵ Enighie eyi iJu e nu eḡḡe we e ngme, e liē, “Obo oḡḡeḡḡe ona oo le ni o ro liē khi awa aa ke ya me lue? Eri o vu e je ifui eoli oyi eḡḡo iGiriki, obini eḡḡo eyawa e kia miatseku, ni o la obo ke seḡe eḡḡo

iGiriki? ³⁶ Elo iJesu o ro li ngme, abi o ree, a ya nono mhe aa me mhe, ali obini mhi ya la aa dobe ya ramhi agho?”

³⁷ Ogbele ni o kpukhokho oni ukpe, ni khi khi ogbele ni o mu eloe ne nya, iJesu o vule, o rue unu leghe, oo li, “Oni okiamе oo gbe o bhale deba mhe ya mo ame da. § ³⁸ Ebe-no-pfuase o ngme gho khi oni o mie mhe suo khi okе ni o mholi ame eni ri agbo a na ogho o ya rote agbo oyoli ke tu lasese.”*

³⁹ Ayemhe ni eni mie oli suo e ya mie elelese, iJesu o ri oni ame agbo o na a ngme. Ramhi oni eghеghе, oni Ayemhe oа bhale ne, itobo khi aa yase iJesu nga ufumhi oniemi ne.

Eni egbo ea ke lama shi egbe o

⁴⁰ Abi eni egbo e ro suo ingmemhi eyoli, egbo eghuo e ke, “Omekеguele omose ona o khi egbegbo.”

⁴¹ Egbo elese e ke, “Loli o khi oni Omiepfuese.” Elese ee, “See Omiepfuese o li rote iGalili lasese?”

⁴² Ebe-no-pfuase o guele khi oni Omiepfuese, khi unuekpе oyi iDefidi o ya te lasese, iBetilemu a ya bia li shi, eoli oyi iDefidi.”† ⁴³ Igho okemhi o ri itobo iJesu lo we iteva. ⁴⁴ Egbo eghuo e nono ni ewe e mu oli, ama oghokhoghuo oа ri obo ti oli.

Umha mie iJesu suo oyi Enighie eyi egbo iju

⁴⁵ Abi eni e la Owa oyi Eshinegba oniemi ee khe ekhe e ro je deba iFarisi ali ighie eyi ekpodalougamhi, e mhila we, “Elo e ze khi a mu iJesu bhale ghi anye?”

§ 7:37 Li ze iLev 23.36 * 7:38 Li ze Ezik 47.1; iZaka 14.8 † 7:42 Li ze 2 iSam 7.12; iMika 5.2

⁴⁶ Eni ẹgbọ ni ẹ khẹ ekhẹ, e sọ wẹ ọ, e li. “Ogbokhoghuo ọa tigbe ngme abi ọmọse ọna ọ liẹ ngme ghue.”

⁴⁷ IFarisi e mhila wẹ, ẹẹ, “Eri iJesu ọ she li di ẹ?”

⁴⁸ “Aa tigbe mẹ ọgbọ iFarisi ali enighie eyi ẹgbọ iJu ni e mie ọli suọ? ⁴⁹ Iiye! Ama eni ẹgbọ ebubu ena ẹa lẹsẹ Ishi eyi iMosisi. Itobọ ighọ ẹgbọ ni Ẹshinẹgba ọ pfi unu na e khi.”

⁵⁰ INikodemọsi ni ọ li khi ọtuoghuo eni ẹ mhẹsẹ elemhi ẹgbọ iJu ni ọ kpẹ ya mẹ iJesu ẹliyosẹ, ọ mhila eni ẹgbọ, ọọ, † ⁵¹ “Ushi oyawa ọa fẹ ngme ghọ a khi pfa ẹzọ umha-guẹli mu ọgbọ ini aa li suọ ẹzọ ni ọ ya gue, ali a gbo guanọ emini ọọ riẹlẹ?”

⁵² E kẹ ọ li, “Ọnge iGalili yeyẹ u li khi? Ka riẹlẹ ebe zẹ egbegbọ khi u ya mẹ khi ọmekẹguele ọọ ya rọte iGalili bhale.”

⁵³ Ighọ ọgbọgbọ nya ni ọ la aghọ, ọ je apfẹ oyọli.

8

Ọkpotoso ni a gazu okia

¹ IJesu ọ je ukhomhi ute oyi ẹẹra olivu. ² Ẹluzogbe fiefie, iJesu ọ gbo bhale elemhi Owa oyi Ẹshinẹgba, ebubu ẹgbọ e bhale deba li, ọ shitọ ọ sẹsẹ wẹ. ³ Eşesẹ Ishi eyi iMosisi ali iFarisi e mu ọkpotoso ni a gazu okia obọ-obọ bhale ghi iJesu, e rọ ọli migha odalo igbaa. ⁴ Ẹẹ iJesu, “Ọsẹsẹ, eri a ga ọkpotoso ọna zu okia. ⁵ IMosisi ọ she kpẹ rọ oni ushi shi ekẹ na anye, khi, ọkpotoso ni a da lighọ gazu okia, a ke tonon ọli echẹ gbe-a. Elo u mhue ya ngme shi ona mena?”* ⁶ Eri e ri ona kpẹ igha khẹ iJesu ini ọ

† **7:50** Li zẹ iJoni 3.1-2 * **8:5** Li zẹ iLẹv 20.10; iDẹut 22.22-24

ngme ungmehi ni e ya rọ ri ingme de ọ. Igho iJesu ọ nyese egbe, ọ ri umiesobo ọ keke emhi shi eke.

⁷ Abi e kie li mhila iJesu oni ogbo ona, iJesu ọ vule, ọọ, “Oni ọ lese khi loli ẹa kpe lamhe olamhe ghue ọ kpe to oli eche.” ⁸ Ọ gbo nyese egbe, ọ keke emhi shi eke. ⁹ Abi e rọ suọ ingme ni iJesu ọ ngme, e gbhiaku-a ọtuoghuo-oghuo rọte eni egbhali. O ke lese kpe iJesu ali oni ọkpotsọ le shi agho ni ọ kie migha. ¹⁰ IJesu ọ vule, ọọ oni ọkpotsọ, “Igho eni ẹgbọ ni e pfa ẹzọ mu e?”

¹¹ Oni ọkpotsọ ọọ li, “Mhi aa me ọgbokhoghuo, Onomhue.” IJesu ọọ li, “Mhemhe mhi aa li pfa ẹzọ mu e, ama ke le, khi ke gbo lamhe.”

¹² IJesu ọ gbo nu iFarisi ngme, ọọ we, “Mhemhe mhi khi akpa oyi agbo. Oni ọ da deba mhe ne, ọa ya tigbe kia alo ebili, ọ ya mholi akpa ni o ri ode agbo a khasẹ ogbo.”†

¹³ Eni iFarisi ẹẹ oli, “Egbe e u pfi ọtsẹle na, ẹgbọ ẹa ya rue ọtsẹle oye shi igesikia.”‡

¹⁴ IJesu ọọ, “Iiye, ini mhi tseku pfi ọtsẹle na egbemhe, egbegbi ọtsẹle lo ni mhi pfi na egbemhe, itobo khi mhi lese obini mhi te bhale ali obini mhia je. Eẹ, aa lese obini mhi te bhale wekhi obini mhia je. ¹⁵ Abi ẹgbọ na agbo e li e so ẹzọ ẹẹ a lie so ẹzọ, ama mhemhe mhi aa pfa ẹzọ mu ọgbokhoghuo. ¹⁶ Ini mhi ya so ẹzọ, egbegbo ẹzọ mhia so, itobo khi ọa khi mhemheghuo mhi la. Ita ni ọ ghie mhe ọ nu mhe la. ¹⁷ A keke oli shi ebe ushi oyeẹ khi ọtsẹle oyi ẹgbọ aava, o migha shi egbegbi ọtsẹle. § ¹⁸ Mhi

† 8:12 Li ze iMat 5.14; iJon 9.5 ‡ 8:13 Li ze iJon 5.31 § 8:17 Li ze iDeut 19.15

pfì ọtsele na egbe mhe, Ita ni o ghie mhe o gbo pfì ọtsele na mhe.”

¹⁹ Egheghe ana eni egbo e mhila li, “Ighe Itẹ?”

Ijesu oo we, “Aa lese mhe wekhi Itamhe a lese. Ini a lese mhe lo, a kha li lese Itamhe.”

²⁰ Elemhi Owa oyi Eshinegba o la ngme eni ingmemhi ena abi o kie li sese egbo, epfe ashini a ri ikpati ni a ri ikpagho isomhopfa a shi o migha. Ogbokhoghuo o a kie mu oli, itobo khi egheghe oyoli o a ramhi ne.

²¹ Ijesu o gbolo lie we, “Mhi ya vu, a ya nono mhe, a ya ghu shi olamhe oye e. Aa ya dobe ramhi obini mhia je.”

²² Egbo iJu ee, “O khi awa aa dobe ya a ramhi obini loli a je. Eri o fe ri ona a lie khi loli ya gbe egbeoli-a?”

²³ Ijesu oo, “Egbo ena ooke-ola a khi, mhemhe mhi rote iloghie tiemhie. Egbo ena agbo ona ee a khi, mhemhe mhia khi onge agbo ona. ²⁴ Itobo igho mhi ro lie khi a ya ghu shi olamhe oye e ini a da miesuo khi mhemhe mhi khi oni mhi e khi mhi khi.”

²⁵ Egbo iJu e mhila li, “Oghuo u khi?”

Ijesu oo, Oni mhi kie kpe rote igbaekele lie khi mhi khi, mhi khi. ²⁶ Mhi mholi ebubu ingme ali ebubu umha-guekia ni mhi kha gue shi e egbe. Oni o ghie mhe, ona igesikia o khi, ingmemhi ni o gueye mhe, mhi gue e ye agbo.

²⁷ E a lese khi ingme oyi Ita li ijesu o gueye we.

²⁸ Ijesu oo, “Ini a da tsua Omi Ogbọ idane shi ukhomhi oora apfida a ya lese khi oni mhi e khi mhi khi, mhi khi. Oni egheghe a ya lese khi o a khi itoto oyemhe mhi ro ri ele emini mhia ri ele, ama emini

Ita o sese mhe, mhia gueye agbo. ²⁹ Oni o ghie mhe o nu mhe la, o a pfi mhe shi eke tse, itobo khi oghuemhe oyoli mhia riele egheghe kpa.”

³⁰ Ebubu egbo ni e suo khi iJesu o ngme eni ingmemhi ena e mie oli suo.

Igesikia o ya rue e o le

³¹ IJesu o gueye egbo iJu ni e mie oli suo, oo we, “Ini a ri emini mhia sese e gba akanya, egbegbi eniye odukhokho eyemhe a khi. ³² A ya lese igesikia ni o la ingme oyi Eshinegba, oni igesikia o ya rue e o le.” ³³ Eni egbo iJu ee oli, “Imi Aburaamu anye khi, anye aa tigbe kpe lo ighumha oyi ogbokhoghuo ghue! Elo u ro li e ngme, ini u wa lie khi anye ya khi eni a rue ighumha lasele?”*

³⁴ IJesu o so we o, oo, “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, khi ogbokpa ni o da lamhe olamhe, oghumha oyi olamhe o khi ³⁵ Oghumha o ya la apfe oyi oni o mholi oli agboagbo, ama, omi omhue-apfe oo la apfe agboagbo. ³⁶ Ini Omi Eshinegba o da rue e ighumha le, egbegbo a rue e ighumha le. ³⁷ Mhi lese khi imi Aburaamu a khi, ama a nono ode ni a te ya gbe mhe a, itobo khi aa nono ingme ni mhi gueye e. ³⁸ Emini Itamhe o rokhase mhe mhi gueye e, ama emini Ita e o gueye e, a riele.”

³⁹ E o li, “Aburaamu khi Ita anye.” IJesu o ke, “Ini imi Aburaamu a kha khi egbegbo lo, a kha ke riele emhi enabi o riele. ⁴⁰ Abi o ri rie khia khi egbegbo ingmemhi ni Eshinegba o gueye mhe mhi gueye e, ama a dua abi a li ya gbe mhe a. Aburaamu o a riele emhi eghogho! ⁴¹ Abi a li ena, igho ita e o kpe li.”

* **8:33** Li ze iMat 3.9; iLuk 3.8

Eḡ ọli, “Anye a khi eniye ni a bia shi ukhomhi okia, Eshineḡba ọ khi Ita ọghuo kpe ni anye mhọli.”

⁴² IJesu ọọ wẹ, “Ini Eshineḡba ọ khi Ita ẹ lo, a kha nono ingme oyemhẹ, itobọ khi obọ oyi Eshineḡba mhi te bhale, ni mhi rọ la akana, ọa khi omhese oyemhẹ o rẹ mhẹ bhale, ama lọli ọ ghie mhẹ bhale. ⁴³ Elo o zẹ khi ingmemhi ni mhi ngme khi ẹa lo ẹ esọ? Itobọ khi aa lama ri egbe mie ingme ni mhi gueye lo. ⁴⁴ Eniye eyi Okphaghie ni ọ khi ita ẹ a khi, ọghuemhẹ oyi ita ẹ a nono ni a ke rieḡe. Rote igbaekeḡe ọ te khi ọgbolo-egbo-a ali ọloegbhue. Igesikia ọa la li unu. Ingmemhi eyi ọli, egbhọli e khi nya, itobọ khi eri ọọ lo egbhọli abi ọ li. Lọli ọ khi ita egbhọli nya. ⁴⁵ Ama igesikia mhi gueye ẹ khi, itobọ ighọ aa rọ lama mie mhẹ suọ ⁴⁶ Ọghuo elemhi ẹ ọ doḡe ya guele khi mhi mhọli ipfido? Ini igesikia mhi gueye ẹ, elo e zẹ khi aa mie mhẹ suọ? ⁴⁷ Ọni ọ da khi oyi Eshineḡba ọ mema ya ri esọ shi ingmemhi eyi Eshineḡba, ama ẹẹ aa khi eyi Eshineḡba lọli o zẹ khi aa lama rọ shi ungmehi oyi Eshineḡba.”

Emini iJesu ọọ khi lọli khi

⁴⁸ Eni egbo iJu e sọ ọli ọ, “Anye a guẹ ngme ọli mena ni anye rọ ye khi ọnge iSameria u khi, ali khi ayemhẹ okphaghie o la ẹ egbe?”

⁴⁹ IJesu ọ ke wẹ, “Mhi aa mhọli ayemhẹ okphaghie. Ama mhi ri ekpe na Itamhẹ, ama ẹẹ a ri ẹloe gbe mhẹ. ⁵⁰ Aa khi eri mhia nono ni egbo e ri ufumhi na mhẹ; ama ọni ọọ nono ni a rọ ekpe na mhẹ, lọli ọ khi ọni ọ sọ ezọ ti ẹloe. ⁵¹ Egbegbi-ingme mhi gue ẹ ye ẹ, ọni ọ da rọ shi osese oyemhẹ ne, ọa tigbe ya ghu ghue.”

⁵² Egbọ iJu ẹẹ ọli, “Eena anye tigbe lẹsẹ khi ayemhẹ ọkphaghiẹ o la ẹ egbe. Aburaamu ọ she ghua, emekeguele e she ghua, ama wa guele khi oni ọ da rọ shi osesẹ eyẹ ọa tigbe ya ghu ghue. ⁵³ Ita awa Aburaamu ọ she ghua, eri u kẹ ẹ liẹ khi u fu dọsẹ Aburaamu? Emekeguele e she li ghua. Ọghuo u fẹ sa khi u khi?”

⁵⁴ Ijesu ọọ li, “Ini mhi ti egbe mhẹ nga, oni itinga o khi afuẹ. Itamhẹ oni ẹẹ a lu Ẹshinegba oyẹ ẹ, lọli ọ khi oni ọ ti mhẹ nga. ⁵⁵ Ẹẹ a kpẹ tigbe lẹsẹ ọli, ama mhi lẹsẹ ọli. Ini mhiẹ khi mhia lẹsẹ ọli, ọloegbhue ọni abi ẹẹ ena mhi kha khi. Ama mhi lẹsẹ ọli, mhi gbo ri ungmehi oyọli gbe akanya. ⁵⁶ Eri o ri egbe mu Aburaamu ita ẹ, abi ọ rọ sa usamhi abi lọli ya li mẹ ogbẹlẹ ibhale oyemhẹ. Abi ọ rọ mẹ ibhale oyemhẹ, ọ ghele.”

⁵⁷ Egbọ iJu ẹẹ ọli, “Waa gbe ikpe egbhueva ali igbene, wẹkhi eri u mẹ Aburaamu!”

⁵⁸ Ijesu ọ li, “Abi o li mhi li gue ọli yẹ ẹ, neni a bia Aburaamu, mhi she kpẹ la!”

⁵⁹ Ighọ e sanọ echẹ khi wẹwẹ ya tonon ọli, ama, ọ ri egbọli sheli, ọ rọte wẹ ifuabọ wa, ọ ya fiẹ Owa oyi Ẹshinegba lase.

9

Ijesu ọ khueghie ọzalo alo a

¹ Abi ijesu ọ li kia ode lẹ, ọ mẹ ọmọsẹ ọghuo ni a bia shi ọzalo. ² Eniyẹ odukhokho eyi ijesu e mhila li, “Osesẹ, ọghuo ọ lamhẹ ni o zẹ khi a bia ọmọsẹ ọnana ọzalo? Olamhẹ oyọli lọ, abi eyi eni e bia li?”

³ Ijesu ọọ wẹ, “Ọa khi olamhẹ oyọli, wẹkhi eni e bia li, ama eri ọ zẹ alo ni Ẹshinegba ọ ri ekpabọ eyọli

khasẹ elemhi agbọ oyi ọni ọzalo. ⁴ Ogbe o kha da kie laọ ne, awa mema ya ke gbe ikanya eyi ọni ọ ghie mhe, eḷe iyose ọọ bhale ni ọgbokhoghuo ọa ke ro dobe ya gbe akanya. ⁵ Abi mhi li la agbọ ena, mhemhe mhi khi ọni ọ ri ákpá a na egbọ ni e la agbọ.”*

⁶ Ijesu ọ ngme ona se, ọ tonon eṭe shi eke fose igbolọ ro ma li alo. ⁷ Ọọ ọni ọmose, “Ke je oke ni a lu iSiloamu ni u ya kpe alo a.” Usomhi ni a ghie, a ri iSiloamu ngme. Igho ọni ọmose ọ li vu ya kpe alo-a. Ọọ jele apfe, ọọ me eke.

⁸ Egbọ eni e ga la kugbe ali egbọ ni e kpe me ọli khi ọọ ye omhila, eḷe. “Onana ọa she khi ọzalo ni ọ kpe e shito akana mhila?”

⁹ Egbọ eghuo eḷe, “Loli lo,” ama eghuo eḷe, “Iiye o! Ọa khi loli, eri ọna ọ li kholi.” Ama ọni ọmose ọọ, “Mhemhe ọ khi guegueḷe.”

¹⁰ E mhila li, “Se o li kia ni u ro ke e me eke?”

¹¹ Ọ we, “Ọmose ọghuo ni a lu iJesu ọ fose igbolọ ma mhe alo, ọ mhe mhi je oke iSiloamu ya kpe alo a. Igho mhi le ya kpe alo-a, loli mhi ro ọ me eke.”

¹² E ọli. “Ige ọli?” Ọọ we, “Mhi aa lese.”

Egbọ iFarisi e de udi iroze oyi ọni ọmose

¹³ E rue ọni ọmose ni ọ kpe ze alo ghi egbọ iFarisi.

¹⁴ Ogbele iyemhe a oyi egbọ iJu iJesu ọ ro fose igbolọ ro khueghie ọni ọmose alo-a. ¹⁵ Eni iFarisi e mhila ọni ọmose abi o li kia ni ọ ro ke e me eke. Ọọ we, “Ijesu ọ ri igbolọ ma mhe alo, mhi kpe alo-a, mhi ro ọ me eke memena.”

¹⁶ Eghuo eni iFarisi eḷe, “Ọmose ni ọ rieḷe ona ọa roṭe obọ oyi Eshinegba bhale, itobọ khi ọa ri

* **9:5** Li ze iMat 5.14; iJon 8.12

ushi oyi ogbeḶe iyemḶea oyi eḶḶḶ iḶḶ gbe akanya.” EḶḶḶ iFarisi elese eḶ, “Se oḶḶḶ olamḶe o li doḶe ya gbe akanya oḶyaloa onana?” Ingme ona o pfi umhalama shi egbe o na we.

¹⁷ Igho eni eḶḶḶ iFarisi e mhila oni oḶḶḶ, “YeḶe ni iḶḶsu o khueghie alo-a, elo u me ya ngme shi ingme oyoli?”

Oo we, “OmeḶeguele lo.”

¹⁸ Eni eḶḶḶ iḶḶ ea kie miesuo khi oni oḶḶḶ o kpe ze alo, ali khi eri a khueghie oli alo-a. O ya ramhi ni e ro ghie ya lu eni e bia oni oḶḶḶ, ¹⁹ E mhila we, “Omi e na? Onana e khi ozalo a bia li? Se o ke li kia ni o ro ke e me eke?”

²⁰ Eni e bia li eḶ we, “Anye lese khi omi anye lo, anye gbo lese khi ozalo anye bia li. ²¹ Ama anye aa lese abi o li kia ni o ro ke e me eke, anye aa gbo lese oni o khueghie oli alo-a. A mhila li, oa ke khi oḶḶ, o doḶe ya ngme na eḶḶli.” ²² Itobo khi ulishi eḶḶḶ iḶḶ o mu eni e bia li e ro ngme na. Irari khi eni eḶḶḶ iḶḶ e she kpe ngme oli shi oghuo, khi oḶḶḶ ni o da mie shi o khi iḶḶsu khi iKirisiti, khi eri a khu oli owa ugamhi ya fie. ²³ Itobo ona eni e bia li e ro lie, “O fu te ni o ngme e na eḶḶli, a mhila li.”

²⁴ Utonuzeva, e gbo lu oḶḶḶ ni o kpe ze alo, eḶ oli, “Romhi EshineḶgba khi u ya gue igesikia ye anye. Itobo khi anye lese khi oḶḶḶ ni o re ze khi oḶḶḶ olamḶe lo.”

²⁵ Oo we, “Mhi aa lese ini oḶḶḶ olamḶe lo, ama emhi oghuo ni mhi lese khi, ozalo mhi kpe khi, ama memena mhi she e me eke.”

²⁶ E mhila li, “Se o fe li e? Se o li khueghie-a e alo a?”

27 Oṣo wẹ, “Mhi kpẹ gueyẹ ẹ, aa lama shi mḥẹ ọ, elọ o ke zẹ ni a rọ ọ nono ni a gbo suọ oni ungmehi? Eri a li ẹ nono ni a li khi eniyẹ odukhokho eyọli?”

28 E tsue ọli, ẹẹ ọli, “Oṣo odukhokho oyi oni oṣose ọna yẹyẹ u khi, ini itse lọ, ama eniyẹ odukhokho eyi iMosisi anye khi. 29 Anye lẹsẹ khi Ẹshinẹgba ọ nu iMosisi ngme, ama anye aa lẹsẹ obini oṣose ọna ọ te bhale.”

30 Oni oṣose oṣo wẹ, “Uza lọ e, ni aa rọ lẹsẹ obini ọ te bhale, ama lọli ọ khueghie mḥẹ alo-a. 31 Awa lẹsẹ khi Ẹshinẹgba ọa ya suọ iromhi oyi ẹgbọ olamḥẹ, ama iromhi oyi eni e ri ekpẹ na li oṣo suọ, ali eni ẹ riẹlẹ emini oṣo nono e riẹlẹ. 32 Rote igbaekele agbọ, aa tigbe suọ oṣbọ ni ọ khueghie ọzalo ni o khia khi ighọ a bia li alo a ghue. 33 Ini ọa khia khi oṣose ọna khi obọ oyi Ẹshinẹgba ọ te bhale lọ, ọa kha doḥẹ li emhikhoghuo.”

34 E ọli, “Elemhi olamḥẹ a bia ẹ shi, ni a la kuẹlẹ, sẹ u li a nono ni u ke sẹsẹ anye?” Ighọ e khu ọli elemhi owa ugamhi ya lase ọ khi ke gbo bhale ọ ghue.

Itase-alo-a ona ayemḥẹ

35 Abi iJesu ọ rọ suọ khi a khu oni oṣose owa ugamhi ya lase, ọ nono ọli mẹ, ọ mhila li, oṣo li, “U mie Omi Oṣbọ suọ?”

36 Oni oṣose ọ li, “Oṣa, gueyẹ mḥẹ oni Omi Oṣbọ ọ khi, ni mhi mie ọli suọ!”

37 IJesu oṣo li, “U she mẹ ọli, lọli ọ ga nu ẹ ngme ena.”

38 Oni oṣose ọ li, “Onomhufe mhi miesuọ.” O wugha ọ kuẹghie iJesu.

³⁹ Ijesu ọli, “Eri mhi bhale agbọ ona ya gue ẹgbọ ẹzọ, isheghọ ni ẹgbọ ni e zalo e ke mẹ eke, ni eni e kpẹ ẹ mẹ eke ni e zẹ alo.”

⁴⁰ Ẹgbọ iFarisi eghuo ni e la akaghọ e suọ ingme ni ọ ngme, e mhila li, “Eri u wẹ khi ezalo anye li khi?”

⁴¹ Ijesu ọọ wẹ, “Ini ezalo a khi lọ, aa kha mholi umha-guekia, ama abi ẹẹ a ke rọ yẹ khi a mẹ eke na, onana o rọkhasẹ khi ena olamhẹ a khi.”

10

Okhẹ oyi ọrisumhakia

¹ Ijesu ọọ, “Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ, khi, ọgbọ ni ọa da rọte ode unuekpẹ lo ogba ni a ri isumha shi, ni ọ rọte oboese nga fiala lo ne oghiatọ ali ọni ọ li iko ọ khi. ² Ọgbọ ni ọ rọte ode unuekpẹ lo, lọli ọ khi ọrisumhakia oyi isumha. ³ Eri ọni ọọ khẹ ekhẹ ode unuekpẹ ọ khueghie ode-a na li, eni isumha ẹ suọ uruli oyọli ini ọ lu isumha eyọli eva abi ọ ri eva na wẹ, ọ rẹ wẹ kia lase. ⁴ Ọ kha da rẹ wẹwẹ nya fiẹ lase ne, eri ọọ ralo na wẹ, eni isumha ẹẹ deba li, itobọ khi e lẹsẹ uruli oyọli. ⁵ Ẹ a ya deba ọgbọese, eri ẹ ri ochoghọ mẹ ọli ya ke na, itobọ khi ẹa lẹsẹ uruli oyọli.”

⁶ Eri ijesu ọ zẹ okhẹ ona rọ nu wẹ ngme, ama ẹa lẹsẹ emini ọ ri ọli ngme.

Ijesu ni ọ khi ọrisumhakia ọnete

⁷ Ighọ ijesu ọ gbo lẹ, “Egbegbi-ingme mhi gue ẹ yẹ ẹ, mhemhẹ mhi khi ode unuekpẹ ni isumha e rọte ẹ lo, ni e gbo te ẹ dọsẹ fiẹ. ⁸ Ẹgbọ ni e kpẹ bhale khẹ mhẹ, ighiatọ ali eni ẹ li iko e khi, ama eni isumha ẹa ri esọ shi wẹ ọ. ⁹ Mhemhẹ mhi khi

ode unuekpe, onini o da rote mhemhe egbe ne, a ya mie oli pfuese, o ya fie, o lo le, o me emhi le. ¹⁰ Eri oghiato o lese bhale ya do, o gbe-a, o pfuse-a tse, ama mhi she bhale ni a mholi agbo, ni a mholi oli gba pfo.

¹¹ “Mhemhe mhi khi orisumhafia onete. Eri orisumhafia onete o ri agbo oyoli shi eke ni eni isumha eyoli. ¹² Oni a mie shi akanya irisumhafia o a khi loli o mholi eni isumha, ini o me khi akpogene o bhale, o na tsua isumha kua, oni akpogene o tsua rughu eni isumha, o vese we kua. ¹³ Oni a mie shi oni akanya irisumhafia o na vu, itobo khi eni isumha ea khi eyoli, ali khi ea mu oli egbe.

¹⁴ “Mhemhe mhi khi orisumhafia onete, mhi lese isumha eyemhe, eni isumha e lese. ¹⁵ Abi Ita o li lese mhe, igho mhemhe mhi lese oli, igho mhi ro ri agbo oyemhe shi eke na eni isumha.* ¹⁶ Isumha elese e la o ni ea la elemhi ogba oyi isumha ona memena. Mhi mema fie ya wol o we ma o. E ya suo uruli oyemhe. E ya kugbe khi oghuo, e mholi orisumhafia oghuo. ¹⁷ Ita o nono ingme oyemhe, itobo khi mhi lama ri agbo oyemhe shi eke, ni a ro bhale ya e khi mhi ya gbo me oli rue. ¹⁸ Aa me ogbokhoghuo ni o ya do be mie mhe agbo oyemhe. Mhemhe oghuo mhi ro li shi eke. Mhi mholi afu ni mhi ro o ze oli obo, mhi gbo do be ya rue oli ini o ghole mhe. Omhese ona Itamhe o gueye mhe mhi rie.”

¹⁹ Eni ingmemhi enana e gbo pfi umhalama shi egbe o na egbo iJu. ²⁰ Ebubu egbo e lie, “Ayemhe

* **10:15** Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22

okphaghie o la li egbe, ujili o o kpha li. Elo e ze khi a ri es o shi o li o?”

²¹ Ama egbo elese, ee o li, “Ingmemhi enana ea dobe ya rote unu oyi ogb o ni o mholi ayemhe okphaghie lasele! Ayemhe okphaghie o dobe ya khueghie ozalo alo a?”

²² Oni egheghe o khi egheghe oruame ni a ro li ukpe ni a ro yelege abi a li ri Owa oyi Eshinegba riege nga Eshinegba ob o. Egheghe ulili lo. ²³ Ijesu o la atukpapfe oyi Owa oyi Eshinegba kia, ashini a lu arakpha oyi iSolomoni. ²⁴ Ebubu egbo iJu e le gase o li, e mhila li, “Ege u ri anye ya shi alo ebili ramhi? Khueghie igesikia ni o la o-a khas e anye ini yeye u khi iKirisiti!”

²⁵ Ijesu o o we, “Mhi she kpe gueye e, ama aa lama mie mhe suo. Ikanya onyaloa ni mhi ri itoto oyi Ita a gbe, wewe e pfi otsele na mhe. ²⁶ Ama aa lama miesuo, itobo khi aa la elemhi isumha eyemhe. ²⁷ Isumha eyemhe ee suo uruli oyemhe, mhi lese we, ee deba mhe. ²⁸ Mhi ri agbo na agboagbo na we, ea tigbe ya pfua. Aa me oni o ya dobe mie mhe ewe ob o. ²⁹ Itamhe ni o ri eni isumha nga mhe ob o, o fu dose ogbokpa. Aa me oni o dobe ya mie Ita ewe ob o. ³⁰ Mhemhe ali Itamhe oghuo anye khi.”

³¹ Eni egbo iJu e gbo san o eche eke e tono o li. ³² Ijesu o o we, “Mhi she gbe ikanya ebubu ukpeloe oye e, ni o khia khi Itamhe o ri itoto na mhe ni mhi ro gbe we, onoghuo a tono mhe eche e shi o?”

³³ Eni egbo iJu ee o li, “Oa khi itobo ikanya enete e ze ni anye ro a tono e eche, ama, itobo khi u

pfi unu-a! Se yeye ogbo afue-afue u li e ke lie khi Eshinegba u khi?”†

³⁴ IJesu o o wẹ, “A she kpe keke oli shi ebe Ishi eyi iMosisi khi Eshinegba o o lie khi, ishinegba e e a khi. ‡ ³⁵ Anye she kpe lese khi emini ebe onopfuase o ngme khi igesikia o khi agboagbo, khi egbo ni a she kpe gue ingme oyi Eshinegba ye, Eshinegba o lu ishinegba. ³⁶ Ita o she ze mhe oda ke neni o ghie mhe bhale agbo, ini mhi ngme ghọ khi Omi Eshinegba mhi khi, se a ke li a lie khi mhi a pfi unu-a? ³⁷ A khi mie mhe suo, ini mhi aa ya ri ele emini Itamhe o ri ele. ³⁸ Ama ini mhia ri ele we, ini aa ro tseku mie mhe suo, a mie ikanya onyaloa ni mhia gbe suo, ni a ro lese khi Ita o la elemhi oyemhe, mhemhe mhi li la elemhi oyi Ita.”

³⁹ Igho e ke gbo li dua ni wewe e mu iJesu, ama o pfue we, o a ze we mu.

⁴⁰ IJesu o da oke iJodani je ukiekie ashini iJoni o ke la batazi egbo. Igho o bie ya la akaghos. § ⁴¹ Ebubu egbo e bhale akaghos deba li. Ee, “iJoni o a gbe ikanya onyaloa okhoghuo, ama ingmemhi ni iJoni o ngme shi ingme eyi iJesu, e bhale ya tse nya.” ⁴² Ebubu egbo ni e la akaghos e mie iJesu suo.

11

Eghuli oyi iLazarosi

¹ Omose oghuo ni a lu iLazarosi ni o la eoli iBetani, O o ghua. iBetani iMeli ali inyoghuo oli ni okpotso ni a lu iMata e la. * ² iMeli ona o ke ku ituale ni o pfi

† 10:33 Li ze iLev 24.16 ‡ 10:34 Li ze iWolo 82.6 § 10:40 Li ze iJon 1.28 * 11:1 Li ze iLuk 10.38-39

ku Onomhue awe, ni o gbo ri itsu ni e la li ukhomhi shishi o ewe-a. Lori o khi inyoghuo iLazarosi ni o yeshi i ghua.† ³ Inyoghuo oli eni ikpotso e ghie usomhi ghi iJesu, e o li, “Onomhue, omole e do ghua.”

⁴ Abi iJesu o ro suo ona, oo li, “Ughuamhi ona, oa ya gbe oli, ama, eri a me onana ni a me asha khi ufumhi na Eshinegba ali Omi Eshinegba.”

⁵ IJesu oo nono ingme oyi iMata ali iMeli ali iLazarosi. ⁶ Abi o ro tseku suo khi iLazarosi o ghua, o kie la ashini o la ramhi ogbele eva. ⁷ Igho o gueye eniye odukhokho eyoli, oo we, “A ze ni awa mu egbe pfi je obini eke ijudia.”

⁸ Eniye odukhokho eyoli e o li, “Osese, ode o a nu ne ni egbo iJu e ro o nono ni wewe tono e eche. Oobo wa nono ni u gbo nyene egbe je?”

⁹ IJesu oo we, “Oa khi te ele uzogbe ramhi ele ogbomhi awa ro o me eke? Oni oo kia ini ogbe o la o, oa ya khi owe, itobo khi akpa oyi agbo ona o ro o me eke. ¹⁰ Ama ini o ri alo ebili e kia, o ya khi owe, itobo khi oa mholi akpa ni o ro o me eke.”

¹¹ Abi o ke ro ngme onana se, o gueye we, oo we, “iLazarosi omole awa o she lese, ama mhia le ni mhi ya guise oli le.”

¹² Eniye odukhokho eyoli e o li, “Abi o ro da lese-a egho, o ya ze.”

¹³ Eri iJesu o ro li lie khi iLazarosi o she ghua, ama e dabi khi egbegbi oleso o ngme. ¹⁴ Igho iJesu o guele gboo khi iLazarosi o she ghua. ¹⁵ Ama itobo oye e, egbe e mu mhe shi o khi mhi aa nu oli

† **11:2** Li ze iJon 12.3

la akaghọ ni ọ rọ ghu-a, ni a rọ mie mhẹ suọ. A zẹ ni awa lẹ deba li.

¹⁶ ITomọsi ni a gbo li ẹ lu iDidimọsi, ọọ eniye odukhokho enekpọle, “A zẹ ni awa li deba Ọsẹsẹ je oobọ ni awa nu ọli ghu-a.”

¹⁷ Eghẹghẹ ni iJesu ọ ke rọ ramhi aghọ, ọ bhale ya ẹ khi o she ramhi ẹlẹ ene abi a te ri iLazarọsi tọ.

¹⁸ Rọte iBẹtani je iJerusalemu ọa ramhi imali eva.

¹⁹ Ighọ ebubu ẹgbọ iJu e she kpẹ bhale iBẹtani ya tse iMeli ali iMata e mu opfu shi inyoghuo wẹ ni ọ ghu-a.

²⁰ Abi iMata ọ rọ suọ khi iJesu ọọ bhale, ọ fiẹ lase ya lona li ode, ama iMeli ọ la elemhi owa. ²¹ IMata ọọ iJesu, “Onomhue, ini u la akana lo, inyoghuo-mhẹ ọa kha ghu. ²² Ama mhi lẹsẹ khi memena khi Eshinẹgba ọ ya ri emiemini u wa mhila li ne.”

²³ IJesu ọọ li, “Inyoghuo ẹ, ọ gbo ya guale bhale agbọ.”

²⁴ IMata ọ li, “Mhi lẹsẹ khi ọ ya te eghuli guale ogbele iguale ni o khi ogbele ni o kpukhokho.”

²⁵ IJesu ọọ ọli, “Mhemhẹ mhi rọte eghuli ya guise eni e ghu-a le, ni mhi ri agbọ ya na wẹ, oni ọ da mie mhẹ suọ ọ ya mholi agbọ, ini ọ tseku ghu-a. ²⁶ Oni ọ la agbọ ni ọ da mie mhẹ suọ, ọa tigbe ya ghu-a. U fẹ mie ona suọ?”

²⁷ Oọ li, “Ti Onomhue! Mhi miesuọ khi yeye u khi iKirisiti, Omi Eshinẹgba ni ọ ya bhale eke agbọ ona.”

²⁸ Abi iMata ọ rọ ngme ghọ se ọ lẹ ya ri ofiẹ gueye iMeli, ọọ, “Ọsẹsẹ ọ she bhale, ọọ nono ẹ.” ²⁹ Abi iMeli ọ rọ suọ ona ọ ti vule, ọ nyanya fiẹ lase je ashini iJesu ọ la. ³⁰ IJesu ọa kie ramhi oni ọli ni ọọ je ne, ama ọ kie la ashini ọ kia ramhi ni iMata

o ro lona li ode. ³¹ Egbọ iJu ni e la elemhi owa yese ọli, e vule deba li je olase abi e ro me khi o ti vule je olase. E dabi khi eri o je obini uji ya vie.

³² Abi iMeli o ro ramhi ashini iJesu o la ni o me ọli, o de ya wugha li odalo, oo li, “Onomhue, ini u la akana lo, inyoghuo-mhe ọa kha ghu!”

³³ Abi iJesu o me khi loli ali egbo iJu ni e kphase ọli khi ee vie, o ro obo ti iJesu udu, egbe e guoghọ ọli a. ³⁴ IJesu o mhila we, oo, “Ashi a ro li to?”

E o li, “Onomhue bhale ya ghe ọli.”

³⁵ IJesu o vie. ³⁶ Egbọ iJu ni e la agho, ee, “A ghe abi ọli nono ingme oyi ọli khe.”

³⁷ Ama eghuo o e lie, “Loli ni o khueghie ozalo alo-a oo kha dobe tsumhi iLazarosi ini o khi ghua?”

Ijesu o guise iLazarosi gbo bhale agbo

³⁸ O gbo ri obo ti iJesu udu. O kia je obini uji ni o khi irui, ni a gheghele eche zuse unu. ³⁹ IJesu oo, “A gheghele oni eche unu oni uji-a.”

IMata inyoghuo oni omose ni o ghu-a oo, “Onomhue, o she ya ke we! Amo o li ele onuziene abi a te ro li to!”

⁴⁰ IJesu o li, “Mhi a kpe gueye khi u ya me ufumhi oyi Eshinegba ini u miesuo?” ⁴¹ Igho e gheghele oni eche unu uji lase. IJesu o yase alo idane, o li, “Mhi kphemhi ne Ita, khi u suo mhe. ⁴² Mhi lese khi u ma suo oyemhe, itobo oyi egbo ena mhi ro o ngme ona ni e miesuo khi yeye u ghie mhe.”

⁴³ Abi o ro ngme ona se, o lu ọli leghe, “iLazarosi e! Fiẹ lasele!” ⁴⁴ Oni omose ni o ghu-a o fiẹ lasele, a ri ide olimhi genọ li abo ali awe, ghe eni a ro ku ọli alo. IJesu oo we, “A taghie ọli a ni a ze ọli vu.”

*Ugbamhi abi a li ya gbe iJesu-a
(iMat 26.1-5; iMak 14.1-2; iLuk 22.1-2)*

⁴⁵ Ebubu ẹgbọ iJu ni e bhale ya tẹ iMeli ọ mu opfu e me emini iJesu ọ riẹ, e mie ọli suọ. ⁴⁶ Ama eghuo elemhi we e vu ya gueye ẹgbọ iFarisi emini iJesu ọ riẹ. ⁴⁷ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iFarisi e ya lu eni ẹ mhẹse ni a lu iSaẹdiri ya nu we mhọli ilegba.

E mhila egbewe, “Elo awa li ena? Aa me ikanya ọnyaloa ni omose onana ọ gbe? ⁴⁸ Ini awa lina ze ọli obọ, ọgbokpa ọ ya mie ọli suọ. Ẹgbọ iRomu e ya shashe Owa oyi Ẹshinegba oyawa-a.”

⁴⁹ Omose oghuo elemhi we ni a lu iKefasi, ni ọ ralo ugamhi oni ukpe ogho, ọọ li, “Aa lese ingme! ⁵⁰ A lese khi ọgbọ ọtuoghuo ọ kha ghu-a na ẹgbọ kpa, khi o ti dose ni ẹgbọ nya e pfua?”

⁵¹ Oa khi ibe eyoli ọ ro sa ngme oni ungmehi ona, ama ungmehi angme-shi-ekẹ ni o ya tẹ ogbe na akọ, khi iJesu ọ ya ghu-a na ẹgbọ iJu o khi ni ọ ngme, itobọ khi lolu ọ ralo ugamhi oni ukpe. ⁵² Oa khi oyi iJu tẹ, ama ni ọ sanọ ẹgbọ eyi Ẹshinegba ni e kia miatse ku agbọ nya gbili re we khili oghuo.

⁵³ Rote ele ghọ vu, ẹgbọ iJu e te gba ugbamhi abi wewe e li ya gbe iJesu a. ⁵⁴ Itobọ igho, iJesu ọa ke kia lase gboo iteva oyi ẹgbọ iJu. O ri ochoghọ vu je ẹoli ni a lu Efuremu, ni o ti mama odagbe ifufu. Agho lolu ali eniyẹ odukhokho eyoli e ke ga la.

⁵⁵ Abi eghẹghẹ ukpe iPasova oyi ẹgbọ iJu o ro ti i bhale, ebubu ẹgbọ e te ẹoli ododa je iJerusalemu ya ri egbe we khi eni e pfuase, abi ushi oyewe ọọ e ke li neni oni ukpe o ramhi. ⁵⁶ Ee nono iJesu. Abi e

rọ la elemhi Owa oyi Eshinegba, e mhila egbewe, e lie, “A li sa khi ọ ya bhale? Otsẹ ọa ya bhale shi oni ukpe ona.”⁵⁷ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iFarisi e she kpẹ mhẹsẹ na eni ẹgbọ, ọni ọ da lẹsẹ obini iJesu ọ la, ọni ọgbọ ọ guele ni wẹwẹ e mẹ asha mu ọli.

12

IMeli ọ la obini iBẹtani ku ituale ku iJesu (iMat 26.6-13; iMak 14.1-9)

¹ Abi o rọ kpọ ogbẹlẹ esesa oni ukpe iPasova le, iJesu ọ nyenẹ egbe bhale obini iBẹtani, obini iLazarọsi ni iJesu ọ rọte eghuli guise le ọ la. ² E nye akhe na iJesu, iMata ọ kphanọ eni eminale ghi wẹ. ILazarọsi ọ li nu wẹ shitọ shi ilele oyi eni ekhe. ³ Ighọ iMeli ọ rue egbegbi akanama ituale ni ọ pfiẹ ni o lolo ghalẹ. Ọ ku ọli shi iJesu awe, ọ ri itsu ni e la li ukhomhi shishi ọ awe a. Upfiemhi oyi oni ituale o kphela vọ oni elemhi owa nya.*

⁴ IJudasi Isikarọti ni ọ khi ọtuoghwo eniyẹ odukhokho eyi iJesu, ni ọ rọte ikpukhokho ya ri iJesu dẹ, ọ mẹ emini iMeli ọ riele, ọọ, ⁵ “Elo ọ zẹ ni aa rọ ri oni ituale dẹ ni a kemhi eni ikpagho na eni ẹa mhue? Oni ituale o ghalẹ ramhi ifata ukpe oyi ọgbọ ọghuo.” ⁶ Ọa khi itobọ khi ọ mholi udu iamhẹ na eni ẹa mhue, ọ rọ ngme ungmehi ona. Ama itobọ khi oghiatọ ọ khi, ali khi lọli ọ tsua ikpagho ọ mhue na wẹ, ni ọ rọte muno eafia.

⁷ Ama iJesu ọọ li, “Zẹ ọli obọ riele emini o la li udu, eri ọ mu mhẹ egbe ẹ khẹ irọtọ oyemhẹ.

* **12:3** Li zẹ iLuk 7.37-38

⁸ Eghẹghẹ kpa ẹgbọ ni ẹa mhue e ro nu e a la, ama mhemhe mhia nu e ya la ana eghẹghẹ kpa.”†

⁹ Ebubu ẹgbọ iJu e suọ khi iJesu o la iBetani, igho e je oobo. Oa khi itobo iJesu tse e ro je oobo, ama ni e ba me iLazarosi ni iJesu o te eghuli guise le. ¹⁰ Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi ee gba ugbamhi abi e li ya li gbe iLazarosi a, ¹¹ itobo khi ingme oyoli o ze khi ebubu ẹgbọ iJu e ku ma iJesu o, ni e ro mie oli suọ.

Ẹgbọ e ri ufumhi na iJesu abi o ro lo elemhi iJerusalemu

(iMat 21.1-11; iMak 11.1-11; iLuk 19.28-40)

¹² Ogbeakolo ebubu ẹgbọ ni e bhale shi oni ukpe iPasova e suọ khi iJesu o je iJerusalemu. ¹³ Igho e yanọ eyamhi mhue abo fe ya e e oli. E kpe okeke gbii, e li, “Tsumhi anye. Awa kueghie Eshinegba. Eshinegba o khivose na oni o ri eva oyi Eshinegba Onomhue e bhale! Eshinegba o ka khivose na oghie iZireni!”‡

¹⁴ IJesu o me ozele akphere. O nga li shito abi Ebe-no-pfuase o ngme oli, ni o,

¹⁵ “Ẹgbọ iJerusalemu,
ulishi o khi mu e!

Oghie oye e o bhale ena,

o nga ozele akphere e bhale.”§

¹⁶ Eniye odukhokho eyi iJesu e kpe rote eke lese obini eni ingme ena e je. Ama abi Eshinegba o rote eghuli guise iJesu le ni o ri ufumhi na li, e ro tigre

† 12:8 Li ze iDeut 15.11 ‡ 12:13 Li ze Iwolo 118.25,26 § 12:15 Li ze iZaka 9.9

sato khi a kpẹ keke eni ingme eyọli ena shi Ebe-no-pfuase, ali khi e ke riẹle eni ingme ena deba li ghue.

¹⁷ Olele ẹgbọ ni e nu ọli la aghọ abi ọ rọ rọte uji lu iLazarọsi lasele, ni ọ rọ rọte eghuli guise ọli le, e kie kia gueye ẹgbọ abi a li me oni ingme. ¹⁸ Itobọ khi ebubu ẹgbọ e suọ khi iJesu ọ gbe akanya ọnyaloa ona e rọ ve lasele ya me ọli. ¹⁹ Ighọ ẹgbọ iFarisi e nu egbe we ngme ọli, e lie, “Awa aa mholi emini awa dobe ya li ona. Aa me khi ẹgbọ nya e ke e deba li!”

Ijesu ọ ngme ingme eghuli oyọli shi eke

²⁰ Ẹgbọ iGiriki e li la eni e je iJerusalemu ya ga eghẹghe oni ukpe iPasova. ²¹ E ya mhila iFilipu (ni ọ khi ọnge iBetisaida ni o la iGalili) e ọ li “Ọga, anye e nono ni anye me iJesu, ni anye nu ọli ngme.”

²² IFilipu ọ vu ya gueye Aduru, wewe aava e ya gueye iJesu.

²³ Ijesu ọọ, “Oni eghẹghe o she ramhi ni a rọ ri ufumhi oniemi oyi Omi Ogbọ ya khasẹ. ²⁴ Abi o li mhi li gue ọli e ye e khi, ini aa li ri ukpamhi ado kọ eke ni o ghua, eri o kie ya li abi o kie kpẹ li. Ini a rọli kọ eke ni o rọ ze, o ghua, o fu, o ri imomhi ni e bu lasele. ²⁵ Onini ọ da nono ingme agbọ oyọli dose ode ne, o ya de ọli obọ a, ama oni ọa da nono ingme agbọ oyọli elemhi agbọ ona ne, eri ọ kesẹ ọ shi e khe agbọ na agbọagbọ.* ²⁶ Oni ọ nono khi lọli ya ga mhe, ọọ mema ya ke deba mhe. Ashini mhi da la kpa, ọ li la akaghọ. Itamhe ọ mu ekpe na li.

²⁷ “Memena udu oyemhe ọa ke sheshe. Elo mhi ke ya ngme? ‘Eri mhi ke ya lie, Ita, khi ze ni eghẹghe

* **12:25** Li ze iMat 10.39; 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; 17.33

ona o bhale deba mhe'? Iiye, oni eghẹghẹ ni o zẹ ni mhi rọ bhale agbọ na! ²⁸ Ita ri ufumhi ni o la eva oye khase."

Ighọ Eshinẹgba ọ rọte idane ngme lase, ọọ, "Mhi she kpe ri ufumhi ni o la eva oyemhe khase egbọ na agbọ, mhi ya gbo lighọ riele ọli."

²⁹ Ebubu egbọ ni e migha epfepfe aghọ e suo khi uruli oyi Eshinẹgba o ngme. Egbọ eghuo eẹ, "Akphala o de!" Egbọ elese eẹ, "Ageni ọ nu ọli ngme!"

³⁰ Ama iJesu ọọ, "Ọa khi itobọ oyemhe uruli oyi Eshinẹgba oghọ o rọ ngme ungmehi oghọ, ama itobọ oye e lo. ³¹ Oni eghẹghẹ o she ramhi ni a rọ ri agbọ e gue ezo. Memena, a ya khu Okphaghie oni ọ kpe e mhesẹ shi agbọ ona ukpekhomhi pfi. ³² A kha da yase mhe nga idane ọọra apfida ne, mhi ya ti ọgbokpa bhale deba mhe." ³³ Eri ọ ngme ona ni ọ rọ rokhasẹ we uwali eghuli ni ọ ya ghu.

³⁴ Eni egbọ eẹ ọli, "Ushi ni Eshinẹgba ọ rọ na iMosisi na awa o gue ọli ye anye khi agbọagbọ Omiepfuese ọ ya la ọ. Seẹ u ke li a lie khi a mema ya yase Omi Ogbọ nga idane? Oghuo ọ khi oni Omi Ogbọ ọna?"†

³⁵ IJesu ọọ we, "Ákpá o ya la e iteva ukuku eghẹghẹ. A ke kia okiali abi oni ákpá o kie la e iteva memena, ini obili o khi ya bi e, itobọ khi oni ọ la alo ebili ọa lese obini ọọ je. ³⁶ A regbenga oni ákpá ni ọ ri ákpá na e abi ọ kie li la e iteva, ni a li khi egbọ ni e ri imeke e na egbọ." Abi iJesu ọ li ngme ona se, ọ lase we iteva le, je ashini ẹa ke te e me ọli.

† 12:34 Li zẹ Iwolo 110.4; Aza 9.7; Ezik 37.25; iDan 7.14

Umha-miesuo oyi egbo iju

³⁷ Abi iJesu o tseku gbe ikanya onyaloa ena ukpelo e oyewe, e a kie lama mie oli suo. ³⁸ Onana o ri emini Azaya ni o khi Omekeguele o kpe ngme shi eke ya tse, ni oo,

“Onomhue, oghuo o lama
mie usomhi oyanye suo?
Oghuo Onomhue o mema

khueghie ekpabo eyoli-a khase?”[†]

³⁹ Onana o ze khi e a dobe miesuo, itobo khi Azaya o gbo ngme oli shi ashese khi, ⁴⁰ “Eshinegba o she tase we alo a, o gbo zuse we udu ini e khi me eke ali ini udu oyewe e khi lese ingme. Ini e khi ya mu pfi, ni mhi me asha re we ze.”[§] ⁴¹ Eri Azaya o ngme ona itobo khi o she kpe me ufumhi oyi iJesu, o gbo kpe ngme ingme oyoli.

⁴² Abi o tseku khia khi ebubu eni ee ralo eyi egbo iju e mie iJesu suo eghenge ni a ngme ena, e a ngme oli lasese, itobo khi e na ulishi oyi iFarisi ini e khi khu ewe owa ugamhi ya lase. ⁴³ Irari khi e nono ikueghie ni o rote obo oyi egbo bhale dose oni o rote obo oyi Eshinegba bhale.

Ungmemhi oyi iJesu a ro ya ri egbo na agbo gue ezọ

⁴⁴ IJesu o tse se leghe guele, oo, “Oni o da mie mhe suo, o a khi mhemhe tse o miesuo, ama oni o ghie mhe o li miesuo. ⁴⁵ Onini o da me mhe, o she li me oni o ghie mhe. ⁴⁶ Mhi she bhale agbo ya ri akpa ge na egbo na agbo, ini eni e mie mhe suo okhoghuo o khi la alo ebili. ⁴⁷ Oni o suo ungmehi oyemhe

[†] 12:38 Li ze Aza 53.1 [§] 12:40 Li ze Aza 6.10

ni ọa da rọ shi ọ, ọa khi mhemhe mhi ya pfa ẹzọ mu ọli. Ọa khi eri mhi bhale ya ri ẹgbọ na agbọ gue ẹzọ, ama eri mhi bhale ya mie agbọ pfuese. ⁴⁸ Oni ọọ pfa ẹzọ mu oni ọ da kie mhe ali ungmehi oyemhe, ọ la aghọ. Eni ingmemhi ni mhia ngme e ya pfa ẹzọ mu ọli ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁹ Itobọ khi ọa khi ungmehi ọotsobọ oyemhe mhia ngme, ama ungmehi ni Ita ni ọ ghie ọ mhese na mhe mhi ngme mhia ngme.” ⁵⁰ Mhi lese khi oni ushi oyi Eshinẹgba, o ri agbọ na agbọagbọ ọ na ogbọ. Irarighọ, eri mhi ẹ ngme emini Ita ọ gueye mhe mhi ngme.

13

Ijesu ọ kpe eniye odukhokho eyọli awe-a

¹ Abi o rọ kpọ ẹleghuo ukpe iPasova le, iJesu ọ lese khi oni ẹghẹghẹ o she ramhi ni ọ rọ ya te agbọ lasele je oyi Ita. Ọ ma kie kpe nono ingme oyi ẹgbọ eyọli ni e la agbọ, ọ rọli khasẹ we khi eri lọli nono ingme oyewe pfo.

² Ijesu ali eniye odukhokho eyọli e la ashini e la le eminale ẹle ogbomhi. Ọkphaghie ọ she rọli shi udu oyi iJudasi omi iSamọ Isikaroti ọ ka rọ iJesu de. ³ Ijesu ọ lese khi Ita ọ she rọ ekpabọ nga lue obọ, ọ lese khi obọ oyi Eshinẹgba lọli kpe te bhale, ali khi obọ oyọli lọli gbo nyene egbe ya je. ⁴ Ighọ iJesu ọ rọte ashini ọ shito ti vule, ikhi ashini e la le eminale, ọ gueghie awulu ni ọ sọ kpeda, ọ ri ode ni a rọ ọ muno amẹ egbe-a mu oku. ⁵ Ighọ ọ ku amẹ shi atalabi, ọ kpe eniye odukhokho eyọli awe-a. Ọ rue ode ni a rọ ọ muno amẹ egbe a ni ọ rọ mu oku shishi we amẹ awe-a.

⁶ Abi ọ rọ kpe ramhi iSamọ iPita ọ, iPita ọọ, “Kie! Ọnọmhue yeye u kha ke kpe mhe awe a?”

⁷ IJesu ọọ li, “Wa lese emini mhia riẹle memena, ama u ya lese okhese.”

⁸ ISamọ iPita ọọ, “Ọnọmhue, atsobo ogho! Wa ya tigbe kpe mhe awe-a.”

IJesu ọọ, “Ini mhia kpe e awe-a, wa aa ke khi oyemhe.”

⁹ ISamọ iPita ọọ, “O kha khi igho, Ọnọmhue, ọa khi awe tse u ke lese ya kpe mhe-a! Ama kpe mhe abo ali ukhomhi-a ma ọ.”

¹⁰ IJesu ọọ li, “Ogbọ ni ọ da khue se, ọ she pfuase, ọa khi oni ọ ke gbo ya khue-a, ama awe ọ ke lese e yeghe-a. Ee nya a she pfuase, se ni ọtuoghwo elemhi e.” ¹¹ Irari khi iJesu ọ she kpe lese oni ọ ya rọ ọli de, ọli o ze ni ọ rọ lie, “Ee nya a she pfuase, se ni ọtuoghwo elemhi e.”

¹² Abi iJesu ọ rọ kpe we awe a se, ọ riẹle awulu ni ọ kpe gueghie rọ so, ọ ya shitọ ashini ọ kpe te vule. Ọọ mhila we, “A li lese akanya ni mhi gbe na e lena?” ¹³ “A lu mhe ‘Osese’ ali ‘Ọnọmhue.’ A ga guẹ ngme, itobo khi emini mhi khi gho. ¹⁴ Memena ni mhemhe ni mhi khi Ọnọmhue ali Osese oye mhi she kpe e awe-a, ee a li ke kpe egbe e awe-a. ¹⁵ Mhi she ri irọkhokho khasẹ e, ni a li ke riẹle emini mhi riẹle na e.* ¹⁶ Egbegbi ingme mhi gueye e, khi oni ọ ga ogbọ, ọa ya fu dose oni ọọ ga, oni a aghiusomhi ọa ya fu dose oni ọ ghie ọli usomhi.† ¹⁷ Abi a rọ lese eni ingme ena egho, a ya khivose na e, ini a rọ li gba akanya.

* **13:15** Li ze iLuk 22.27 † **13:16** Li ze iMat 10.24; iLuk 6.40; iJon 15.20

*Ijesu o guele shi eke khi a ya re lue de
(iMat 26.20-25; iMak 14.17-21; iLuk 22.21-23)*

¹⁸ “Aa khi e e nya mhi nu e ngme. Mhi lese abi ingeli eyi eni mhi ze e li. Ama, emini Ebe-nopfuase o ngme, o mema bhale ya tse, ikhi oni o, ‘Ogb o ni o nu mhe e le eminale o ya nyene egbe mu okh o li vule shi mhe o.’ †

¹⁹ “Eri mhia gue ona ye e shi eke neni a ligo me o li, ishegho ini a ligo me gho, a ya miesuo khi ‘Mhemhe mhi khi oni mhi khi.’ ²⁰ Abi o li mhi li gue o li e ye e, khi oni o da kpe abo mie aghiusomhi ni mhi ghie, mhemhe o li mie, oni o da mie mhe, oni o ghie mhe o li mie.” §

²¹ Abi iJesu o ro ngme ona se, udu o a ke sheshe o li, o guele gboo, o, “Egbegbi ingme mhi gueye e, khi otuoghuo elemhi e, o ya remhe de.”

²² Eniye odukhokho eyoli e bino egbe alo gase, o lolo sha we abo oni iJesu o ngme. ²³ Oghuo om o odukhokho ni iJesu o mema nono ingme oyoli, o shito mama iJesu. ²⁴ ISam o iPita o ro ikpialo nu oni om o odukhokho ngme, o o li, “Mhila iJesu, oghuo oni o gbo o fe khi elemhi awa.”

²⁵ Igho oni om o odukhokho ni o shito mama iJesu o mhila li, o, “Onomhue, oghuo oni o gbo o khi elemhi anye?”

²⁶ Ijesu o so li o, o, “Oni mhi ya ri ibuledi ona somhi utasa oni awa te e le emhi enana na ne, lo li lo.” Igho o so oni ibuledi elemhi utasa, o ro na iJudasi omi iSam o Isikaroti. ²⁷ Abi iJudasi o lese mie oni ibuledi se, Okphaghiye o lo o li udu. Ijesu

† **13:18** Li ze Iwolo 41.9 § **13:20** Li ze iMat 10.40; iMak 9.37; iLuk 9.48; 10.16

o gueye ọli, “Nyanya ya rięle emini wa nono ni u rięle.”²⁸ Ogbokhoghuo abi e ga li shito o le eminale, ọa la ni o lese emini o ze ni iJesu o ro ngme ọli ghọ.²⁹ Aborokhia khi iJudasi o tsua ikpagho o mhue na we, eghuo e dabi khi eri iJesu o gueye ọli o ka de emini e ro o li ukpe iPasova. Elese e dabi khi otse eri oo o ka somhi eni ẹa mhue opfa.³⁰ Abi iJudasi o mie oni ibuledi se. O fię lase aghoaghọ. Elyose o she ramhi.

Ijesu o ri ushi onogbo na we

³¹ Abi iJudasi o ro vu se, iJesu oo, “Eena egbo e ya me ufumhi oyi mhemhe Omi Ogbọ, e ya te idiegbe oyi Omi Ogbọ me ufumhi oyi Eshinęba.³² Ini egbo e rote idiegbe oyi Omi Ogbọ me ufumhi oyi Eshinęba, eghęghę agho Eshinęba lolighuo o ya nyanya ri ufumhi oyi Omi Ogbọ khasę egbo.

³³ “Eniye eyemhe, mhia ke nu ę ya la akana tese. A ya nono mhe, aa ke me mhe. Mhi gue ona ye ę memena, abi mhi kpe li gueye eni ę mhese eyi egbo iJu, ni mhię, Aa dobe ya ramhi obini mhi-aje.”*

³⁴ “Memena mhi ro ushi onogbo na ę: A nono ingme oyi egbe ę. Abi mhi li nono ingme oye ę, a mema li ya nono ingme oyi egbe ę.†³⁵ A kha da mhọli inono na egbe ę ne, egbo kpa e ya lese khi eniye odukhokho eyemhe a khi.”

Ijesu o ngme o shi eke khi iPita o ya kie lue

(iMat 26.31-35; iMak 14.27-31; iLuk 22.31-34)

³⁶ ISamo iPita o mhila li, oo, “Onomhue, obo wa le?”

* **13:33** Li ze iJon 7.34 † **13:34** Li ze iJon 15.12,17; 1 iJon 3.23; 2 iJon 5

Ijesu oḶ li, “Waa ya doḶe deba mḶe je obini mhia je, ama u ya deba mḶe okḶese.”

³⁷ IPita o mhila li, oḶ “Elo e ze ni mhi aa ro doḶe ya deba e? Mhi mu egbe ni agbo oyemḶe o li opfu-a!”

³⁸ Ijesu o ke gbo so li o, “U ga mema mu egbe agbo oye o ro lie opfu-a na mḶe? Mhi gueye khi, neni okpa o gbieghḶe, u ya lie khi u waa lese mḶe ramhi itese!”

14

Ijesu khi ode ni a te e bhale deba Eshinegba

¹ Ijesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oḶ we, “Aa khi ze ni udu o yese e-a, a mie Eshinegba suo, a gbo li mie mḶe suo. ² Elemhi owa ni a la e kpoku shi apfe oyi ItamḶe. Ini oḶa khi igho lo, mhi kha gueye e. Mhia ya vu ni mhi ya mu egbe asha shi eke kḶe e. ³ Mhi kha vu ya mu egbe shi eke kḶe e se, mhi ya gbo nyene egbe bhale ya wolo e ma egbe vu, ishegho ashini mhi ya la, ni a li nu mḶe la akagho. ⁴ A lese ode ni a te e je ashini mhia je.”

⁵ ITomosi oḶ li, “Onomhue, anye ea lese obini u wa je. See anye li ya lese ode je obini u wa je?”

⁶ Ijesu oḶ li, “MḶemḶe mhi khi ode ni a te e je obini oyi Eshinegba. MḶemḶe mhi ri igesikia ni o la Eshinegba a khase. MḶemḶe mhi ri agbo o na ogbo. Ogbo khoghuo oḶa me asha ya je obini oyi Ita ini oḶa li rote obo oyemḶe. ⁷ Eri a kha lese mḶe lo, a kha li lese oni Ita. Ro te memena vu, a she lese oli, a gbo me oli.”

⁸ IFilipu oḶ, “Onomhue, ri oni Ita khase anye, emini anye lese nono gho.”

⁹ Ijesu ọ sọli ọ, ọ, “IFilipu, mhi she nu ẹ la teṣe, waa kie leṣe ọni mhi khi? Ọni ọ da me mhe, ọ she me ọni Ita. Seṣ u kiele ẹ liẹ ‘Ri ọni Ita khaṣe anye?’
¹⁰ Filipu, waa miesuọ khi mhi la elemhi oyi Ita, ali khi Ita ọ la elemhi oyemhe? Inggemhi ni mhi gueye ẹ nya ẹa khi eyemhe. Ita ni ọ la mhe elemhi ọ ga gbe ikanya ena nya. ¹¹ A mie emini mhi ngme suọ ini mhiẹ khi mhi la elemhi oyi Ita ali khi Ita ọ li la elemhi oyemhe. Ini aa mie emini mhi ngme suọ, a ri itobọ ikanya ọnyaloa ni mhia gbe miesuọ. ¹² Egbegbi-ingme mhi gue ẹ ye ẹ, ọni ọ da mie mhe suọ, ọ ya gbe ikanya enabi mhia gbe. Ọ ya gbe ikanya eni e fu doṣe eni abi mhia gbe, itobọ khi mhia je oyi Ita. ¹³ Emini a ro eva oyemhe mhila nya mhi ya riẹ ọ, eghẹghẹ agho ni ọmọ ri ufumhi oyi Ita khaṣe egbọ. ¹⁴ Emini a ro eva oyemhe mhila nya, mhi ya riẹ na ẹ.

Ijesu ọ shobọ khi loli ya ghi Ayemhe-no-pfuase bhale agbo

¹⁵ “A kha nono ingme oyemhe, a ya ri omheṣe oyemhe gba akanya. ¹⁶ Eghẹghẹ agho, mhi ya lema Ita, ọ ri Ọkpaghiobọ ọlese na ẹ, ni ọ ya nu ẹ la agboagbo. ¹⁷ Loli ọ khi Ayemhe ni o ri igesikia ni o la Eshinegba a khaṣe agbo. Egbọ na agbo ẹa doṣe mie ọli itobọ khi ẹa me ọli wekhi eri e leṣe ọli. Ama, ẹe ena a leṣe ọli, itobọ khi ọ nu ẹ la, ọ la elemhi oye ẹ.

¹⁸ “Mhia ya ze ẹ obọ shi eke abi omi-olimhi, mhi ya gbo nyene egbe bhale deba ẹ. ¹⁹ O kha deṣe, egbọ na agbo ẹa ke ẹ me mhe, ama ẹe ena, a ya me mhe. Itobọ khi mhi ya gbo la agbo, a ya li la agbo. ²⁰ Ini ogbe ni ẹlegho o ramhi, a ya leṣe khi mhi la

elemhi oyi Itamhe, khi e e a la elemhi oyemhe, abi mhi li la elemhi oye e.

²¹ “Oni o mie ishi eyemhe ni o ri ewe gbe akanya, o nono ingme oyemhe. Itamhe o ya nono ingme oyi oni oda nono ingme oyemhe, mhi ya li nono ingme oyi oni ogbo, mhi ri egbe mhe khashe oli.”

²² IJudasi (o a khi oni a lu Isikaroti) oo, “Onomhue, elo o ze khi u fe ya ri egbe e khashe anye tse, ni u wa ro ya ri egbe e khashe agbo kpa?”

²³ IJesu o so li o, oo, “Oni o da nono ingme oyemhe, o ya ri osese oyemhe gbe akanya. Itamhe o ya nono ingme oyi oli, mhemhe ali Itamhe, anye bhale ya nu oli la. ²⁴ Oni o a da nono ingme oyemhe, o a ro osese oyemhe ya gbe akanya. Eni osese ni mhia sese e, e a khi eye mhe, ama obo oyi Itamhe ni o ghie mhe e te bhale.

²⁵ “Mhi she gue ena ye e, abi mhi kie li nu e la.

²⁶ Ama oni, Ayemhe-no-pfuase ikhi Okpaghiobo, ni Ita o ya ro eva oyemhe ro ghi e, o ya sese e emhikpa. O ya gbo re e yelele emhikpa ni mhi gueye e. ²⁷ Mhi ze e obo shi agbo ona shi opfomhe, mhi ri opfomhe oyemhe na e. O a khi oni abi egbo na agbo e ro o na ogbo mhi ro na e. A khi ze udu yese e a, ali a khi ze ni ulishi o mu e.

²⁸ “A suo abi mhi ro gueye e khi mhi ya rote iteva oye e vu, khi mhi ya gbo bhale deba e. Ini a nono ingme oyemhe lo, a kha ke ghele khi mhia je oyi Itamhe, irari khi loli o fu dose mhe. ²⁹ Mhi she gue ingme ena ye e shi eke neni a me we, ishegho ini a da kie ligho me we, a mie mhe suo. ³⁰ Mhia ke nu e ngme tese, itobo khi okphaghiye ni o kpe mheshe shi agbo ona, oo bhale. O a mholi ekpabo shi agbo

oyemhe, ³¹ ama egbo na agbo e mema ya lese khi mhi ma nono ingme oyi Ita, ali khi emini Itamhe o mhesese na mhe mhi riefe, mhia riefe tee.

“A bhale ni awa vu ana le.

15

Ijesu o khi egbegbi oora upfonu

¹ “Mhemhe mhi li abi oni upfonu ni o mo umomhi onete, Itamhe o riefe e shi o. ² Lori oo kanu uguabo oyemhe ni o a ya mo umomhi a. Oo riefe uguabo oyemhe ni oo mo umomhi, ni o gbo mo imomhi eni e bu. ³ Ungmemhi ni mhi she nu e ngme o she riefe e ti ni a ro dobe mo imomhi enete. ⁴ A toma mhe idiegbe, mhemhe mhi ya toma e idiegbe. Uguabo oora okhoghuo o a dobe ya mo umomhi ootsobo oyoli, o mema ya to ma idiegbe oora. U ke neta khi eri a dobe ya riefe eminente ini aa toma mhe egbe.

⁵ “Mhemhe mhi khi oora upfonu, ee a li abi iguabo. Ini u toma mhe egbe ni mhi ro li toma e egbe, u ya mo imomhi eni e bu. Ini a ro obo rue mhe o le, aa dobe ya riefe emhikhoghuo onete. ⁶ Ini u waa da toma mhe egbe ne, eri a ya khi e pfia. Eri u ya li abi iguabo ekhakra ni, a ti e ma ri erali tose-a. ⁷ Ini u toma mhe egbe, ni ingmemhi eyemhe e ro la elemhi oye, emiemini o ghole e kpa wa mhila, a ri oli ne. ⁸ Eminent ni a riefe o ri ufumhi ghi Itamhe. Ona o rokhase khi eniye odukhokho eyemhe a khi.

⁹ “Abi Ita o nono ingme oyemhe, igho mhi li nono ingme oye. A la elemhi inono oyemhe. ¹⁰ Ini a ro ishi eyemhe gbe akanya, a ya la inono oyemhe, abi mhi li ri ishi eyi Itamhe gbe akanya ni mhi li la inono oyoli. ¹¹ Eri mhi gue ona ye e ni oghere

oyemhẹ o vọ ẹ udu, ni oni oghẹle oye ẹ o gba pfo. ¹² Ushi ni mhi rọ na ẹ khi, a nono ingme oyi egbe ẹ, abi mhi nono ẹ. * ¹³ Aa mẹ inono olese ni o fu dọse oni oḡbọ ọ rọ ghu-a na emole ọli. ¹⁴ Emole mhẹ a khi ini a da ri ishi eyemhẹ gbe akanya. ¹⁵ Mhi aa kẹ lu ẹ eni ẹ ga mhẹ, itobọ khi oni ọ ga oḡbọ ọa leṣe akanya ni ọga oyọli ọ gbe. Ochoghọ, emole mhi ke ẹ lu ẹ, itobọ emini mhi rọte obọ oyi Itamhẹ wẹna nya mhi gueye ẹ. ¹⁶ Ọa khi ẹẹ a zẹ mhẹ, mhẹmhẹ mhi zẹ ẹ ni mhi ri akanya na ẹ, a ka gbe ikanya enete ni ikanya eye ẹ e migha. Isheghọ Ita ọ ya rọ emini a rọ eva oyemhẹ mhila nya na ẹ. ¹⁷ Ushi oyemhẹ ni mhi shi na ẹ khi, a nono ingme oyi egbe ẹ.

Egbọ na agbọ ee biselemhi eniye odukhokho eyi Ijesu

¹⁸ “Ini ẹgbọ na agbọ ẹ biselemhi ẹ, a sato khi ighọ e kpe li biselemhi mhẹ. ¹⁹ Ini a khi eyi ẹgbọ na agbọ lọ, e kha nono ingme oye ẹ abi enayewe. Abi o ke li memena khi, aa ke khi eyi ẹgbọ na agbọ itobọ khi mhi she rọte elemhi agbọ zẹ ẹ, lolu o zẹ khi ẹgbọ na agbọ e rọ biselemhi ẹ. ²⁰ A sato ingme ni mhi gueye ẹ, ‘Oni ọọ ga oḡbọ ọa fu ẹ dọse ọga oyọli.’ Ini e kpe mu okhọli vule shi mẹ ọ ghue, e ya mu okhọli vule shi ẹ ọ. Ama ini e rọ oseṣe ni mhi seṣe gbe akanya, e ya rọ oseṣe oye ẹ li gbe akanya. † ²¹ E ya lina ngeli deba ẹ itobọ khi enayemhẹ a khi, ali itobọ khi ẹa leṣe oni ọ ghie mhẹ. ²² Ini mhi aa bhale ya nu wẹ ngme lọ, ẹa kha mhọli umha-guekia oyi olamhẹ. Ama ẹa ke mhọli emini e gue ọli ya nga egbe khi o rewe a lamhẹ olamhẹ. ²³ Oni ọ da biselemhi mhẹ,

* **15:12** Li zẹ iJon 13.34; 15.17; 1 iJon 3.23; 2 iJon 5 † **15:20** Li zẹ iMat 10.24; iLuk 6.40; iJon 13.16

ItamḶe ọ li liẹ biselemhi. ²⁴ Ini mhi aa la akpewẹ gbe ikanya ni ọgbọse ọa doḶe gbe ghue lọ, ẹa kha mḶoli umha-guẹkia oyi olamḶe. Ama memena e she me eni ikanya ọnyalọa, ama e kiele e biselemhi mḶe ali ItamḶe. ²⁵ Ama ona o zẹ ni emini a keke shi ebe ushi oyewẹ o rọ bhale ya tse, oni ọ khi, ‘Afue e biselemhi mḶe.’†

²⁶ “Ini ọni Ọkpaghiobọ ọ bhale, ọni mhi rọte obọ oyi ItamḶe ya ghie ghi e, lọli ọ khi AyemḶe nọ ọ ri igesikia ni o la Ita a khase, ọ ya pfi ọtsele shi ingme oyemḶe. ²⁷ Eẹ a ya li mema pfi ọtsele na mḶe, itobọ khi rọte igbaekele a te nu mḶe la.

16

¹ “Eri mhi gue ona a ye e ini a khi tsua irudunga pfi. ² Egbọ e ya khu e owa ugamhi fiẹ lase, eghẹghẹ o ga ya ramhi ni ọgbọ ọ kha gbe ọngeẹ a, ọ dabi khi eri lọli e ga Eshinegba. ³ E ya riẹle eni emhi ena deba e, itobọ khi ẹa lese Ita, wekhi mḶemḶe. ⁴ Ama, eri mhi gue ona ye e, ini oni eghẹghẹ o ramhi, a ya sato khi mhi kpẹ tse agua ye e. Itobọ khi mhi kie nu e la mhi aa rọ kpẹ gue ingme ena ye e.

Akanya ni AyemḶe-nọ-pfuase ọọ gbe

⁵ “Memena, mhia le deba ọni ọ ghie mḶe, ama ọngeẹ ọa kie mhila mḶe, ‘Obo wa je?’ ⁶ Itobọ khi mhi gue ingme ena ye e, udu oyẹe o she yese-a. ⁷ Ama igesikia mhi gueye e, ni o rọ ti e egbe mhi rọ rọte e iteva a vu. Itobọ khi ini mhi aa vu, ọni Ọkpaghiobọ ọa ya bhale. Ama ini mhi da vu mhi ya ghie ọli ghi e. ⁸ Ini Ọ da bhale, Ọ ya rewe lese umha-guẹkia ni o la ingme olamḶe, ọ gbo rewe li

† 15:25 Li zẹ Iwolo 35.19; 69.4

leşe ipfuase oyi Eshinegba ali iso-ezo oyoli. ⁹ O ya rewe leşe khi umha-guekia ni o la olamhe o khi, umha mie mhe suo. ¹⁰ O ya rewe leşe khi e ya mholi ipfuase oyi Eshinegba, itobo khi mhi je oyi Ita ni aa ke te tigbe ya me mhe ¹¹ O ya rewe leşe emini iso-ezo oyi Eshinegba o khi. Itobo khi a she pfa ezo mu okphaghię oni o mhese e shi agbo ona.

¹² “Mhi mholi emini e bububu ni mhi kha gbo gueye e, ama e bu dose ni a dobe ya mie. ¹³ Ama ini Ayemhe ni o ri igesikia a khasę o da bhale, o ya ri igesikia ni o la ingme oyi Eshinegba nya khasę e. Oa ya ngme ungmehi ootsobo oyoli, ama emini o suo o ya ke ngme. O gbo gueye e ingme ni a ya me. ¹⁴ Mhemhe o ya ke ti nga, itobo khi o ya mie mhe ungmehi ni mhi ngme gueye e. ¹⁵ Emini Itamhe o mhue nya, eyemhe lo, loli o ze khi mhi kpe gueye e khi emini mhi ro na Ayemhe-no-pfuase, o ya gueye e.

Oya oyee o ya mele oghela a

¹⁶ “O kha denę, aa ke me mhe, o kha ke gbo denę a gbo me mhe.”

¹⁷ Eniye odukhokho eghuo ee mhila egbewe, “Elo o ri ona a ngme, ni o o lię awa khi, o kha denę khi awa aa ke a me lue, ali khi o kha ke gbo denę khi awa gbo lo ya me lue? O gbolo e, ‘Itobo khi mhi ya je obini oyi Ita.’ ¹⁸ Elo o ri ‘O kha denę’ ngme? Awa aa leşe ingme ni o ro oli ngme!” E kie lina mhila egbewe.

¹⁹ Ijesu o she leşe khi ee nono ni e mhila lue oni ungmehi ona, o mhila we, “Eri a mhila egbe e abi mhi ri oni ungmehi ngme, ni mhi ro lię, ‘O kha denę aa ke ya me mhe ali khi o kha gbo denę

a ya me mhe?’ ²⁰ Egbegbi ingme mhi gue e ye e, a ya vie, a vie oya. Ama egbo na agbo e ya ke ghele, ee a mhu e iyeseudu-a, oni iyeseudu-a o ya mele oghela-a na e. ²¹ Ini okpotso o ya bia, udu o yese oli a itobo khi eghenge osue o she bhale, ama ini o bia oni om o se, oo ghele, o yele osue ni o me a. Irari khi oo ghele khi loli bia om o shi agbo. ²² Igho o li li e egbe, memena udu o yese e a, ama mhi ya gbo me e. Eghenge agho oghela o vo e udu, oghela ni ogbo o do be ya mie. ²³ Ini oni ogbele o ramhi, aa ke e mhila mhe emhikhoghuo. Mhi gue igesikia a ye e khi Itamhe o ya ro emini a ri eva oyemhe mhila kpa na e. ²⁴ Ga ramhi memena, aa kie ri eva oyemhe mhila emhikhoghuo. A mhila khi a ya me mie, ishegho ni oghela oye e o gba pfo.

Ijesu o kholi okholi agbo mu o le

²⁵ “Mhi aa lolo kpe khueghie ingme-a gue e ye e. Ama eghenge oo bhale ni mhi aa ke ro ligho nu e ngme, ama mhi ya gue ingme oyi Ita ye e gboo. ²⁶ Ini oni ogbele o ramhi, a ya ri eva oyemhe mhila Ita emini o ghole e. Mhi aa lie khi mhemhe mhi ya mhila na e. ²⁷ Ita oo nono ingme oye e, itobo khi a nono ingme oyemhe, a gbo miesuo khi ob o oyi Eshinogba mhi te bhale. ²⁸ Ob o oyi Ita mhi te bhale ya lo elemhi agbo, memena mhi gbo te elemhi agbo ya vu je deba Ita.”

²⁹ Eniye odukhokho eyoli ee oli, “Ena u tigbe e khueghie ingmemhi eye-a gueye anye gboo, waa ke e biebie eni ingme-a gueye anye. ³⁰ Eena anye lese khi u lese emhikpa, o ke khi ogbo o ke gbo ya ke mhila e ogbo. Onana o ze khi anye miesuo khi ob o oyi Eshinogba u te bhale.”

³¹ Iḵesu ọ sọ wẹ ọ, ọ, “A she miesuọ memena?
³² Eḡheḡhe ọọ bhale, oni eḡheḡhe o she ramhi, ni eḡ nya a rọ ya miatse ku, ọgbọgbọ ọ je apfe oyọli. Mhemhe-ghuo tse mhi ke ya la. Ama ọa khi mhemheghuo tse mhi la, itobọ khi Ita ọ nu mhe la.
³³ Eri mhi gue ingme ena ye e, ni a ri itobọ khi a kugbe mhe ọ mhue opfomhe. Egbọ na agbọ e ya ri osue na e me. Ama a mholi udu, itobọ khi mhi she mu agbọ ọ le.”

17

Iḵesu ọ sọ iromhi na eniye odukhokho eyọli

¹ Abi iḵesu ọ rọ nu eniye odukhokho eyọli ngme se, ọ yase alo bino idane, ọ sọ iromhi, ọọ, “Ita, oni eḡheḡhe o she ramhi. Ri ufumhi oyi Omie khase agbọ, ni Omie ọ li ri ufumhi oye khase agbọ. ² Itobọ khi u she ri ekpabọ na li, shi ukhomhi oyi egbọ na agbọ kpa, ni ọ ri agbọ na agbọagbọ na egbọ ni u rọ na li. ³ Agbọ na agbọagbọ khi, ni a rọ lese e, ikhi yeye ni u khi egbegbi Eshinegba oghuo kpe. Ni a gbo rọ lese mhe iḵesu iKirisiti, ni u ghie. ⁴ Mhi she ri ufumhi oye khase egbọ na agbọ, abi mhi rọ ọ gbe akanya ni u rọ na mhe, ni mhi gbe ọli pfo. ⁵ Ita, gbo ri ufumhi ni mhi kpe mholi na mhe memena, ikhi ufumhi ni mhi rote eke mholi neni a ma agbọ.

⁶ “Mhi she ri e khase egbọ ni u te elemhi agbọ rọ na mhe. Egbọ eye e khi ni u rọ na mhe. E she ri ungmehi oye gbe akanya. ⁷ Memena e she lese khi emhikpa ni u rọ na mhe khi obọ oye e te bhale. ⁸ Mhi she gueye wẹ usomhi ni u rọ na mhe, wewe e she mie oni usomhi. E she lese egbegbọ khi obọ

oye mhi te bhale, e gbo miesuo khi yeye u ghie mhe.

⁹ “Mhi so iromhi na we, o a khi egbo na agbo nya mhi so iromhi na, ama eni u ro na mhe irari khi egbo eye e khi. ¹⁰ Emhikpa ni mhi mholi eye e khi, emini u mholi eyemhe e li khi. Wewe e ri ufumhi oyemhe khas egbo na agbo. ¹¹ Memena mhia bhale deba e, mhia ke la elemhi agbo, ama wewe e kie la elemhi agbo. Ita ni o pfuase, ri itoto ni o la eva oye ni u ro na mhe, khukhu we, ni e khi oghuo abi mhemhe ali yeye awa khi oghuo. ¹² Eghenge ni mhi ro nu we la, mhi ri itoto ni o la eva oye ni u ro na mhe, khukhu we, mhi khe we ekhe. Okhoghuo o o a pfua, se ni oghuo elemhi we ni o khi oni o ya pfua, ni emini a keke shi Ebe-nopfuase o bhale ya tse.*

¹³ “Memena mhia bhale deba e, mhia ngme ingmemhi ena, abi mhi kie li la elemhi agbo, ini eniye odukhokho eyemhe e mholi oghela ni o gba pfo, onabi oyemhe. ¹⁴ Mhi she gue usomhi oye ye we, ama agbo e biselemhi we, itobo khi ea ke khi enayi agbo abi mhia li khi onayi agbo. ¹⁵ Mhi aa lie u wolo we elemhi agbo lasele, ama tsumhi we obo oyi Ona okholo. ¹⁶ Ea khi enayi agbo abi mhi aa li khi ona agbo. ¹⁷ Ri igesikia oye rewe pfuase. Irari khi egbegbi ungmehi ungmehi oye o khi. ¹⁸ Abi u li ghie mhe je elemhi agbo, igho mhi li ghie we je elemhi agbo. ¹⁹ Itobo ewe mhi ro ri egbe mhe ne, ini wewe ee li ligo ri egbe we ne egbegbo.

Ijesu o lema na igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo nya

* **17:12** Li ze Iwolo 41.9

20 “Oa khi itobọ oyi eniyẹ odukhokho eyemhẹ tse mhi ro so iromhi ona. Mhi li so iromhi na egbo ni e li ya te otsele oyewe mie mhe suo. 21 Mhi so iromhi e ga kugbe khi oghuo. Ita! Mhi so iromhi e la elemhi oyi awa, ezeze abi u li la elemhi oyemhe ni mhemhe mhi li la elemhi oye. Mhi so iromhi e khi oghuo ini agbo e mie we suo khi yeye u ghie mhe. 22 Mhi ri ufumhi ni u ro na mhe na we ini e kugbe khi oghuo abi mhemhe ali yeye awa khi oghuo. 23 Mhemhe mhi la elemhi oyewe, yeye u la elemhi oyemhe, ni e ga kugbe khi oghuo, ishegho ni agbo e lese khi yeye u ghie mhe, ali khi u nono ingme oyewe abi u nono ingme oyemhe.

24 “Ita, yeye u ri we na mhe. Mhia nono ni e nu mhe la ashini mhi ya la kpa, ishegho ni e me ufumhi ni u ro na mhe itobọ khi u nono ingme oyemhe neni a ma agbo.

25 “Ita ni o pfuase! Agbo ea lese oni u khi, ama mhemhe mhi lese oni u khi, enana e lese khi yeye u ghie mhe. 26 Mhemhe mhi ri oni u khi khase, igho mhi kie li ya ke riele oli, ishegho inono ni u mholi na mhe, o la we egbe, ni mhemhe mhi li la elemhi oyewe.”

18

Abi a li ri iJesu de

(iMat 26.47-56; iMak 14.43-50; iLuk 22.47-53)

1 Abi iJesu o ro so iromhi ona se, loli ali eniyẹ odukhokho eyoli e da uchoke ni a lu iKidironi lase. Ogba ni a ko eera na lu olivu shi o la epfe agho, iJesu ali eniyẹ odukhokho eyoli e lo elemhi oni ogba oyi eera olivu. 2 Ijudasi oni o ri oli de o lese

oni ogba, itobo khi iJesu ali eniye odukhokho eyoli e keḷe lona akaghọ. ³ Ighọ iJudasi ọ tsua ekhọli-okhue eyi iRomu, ali eḡbọ ni e la Owa oyi Eshineḡba e kḡe ekḡe ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi iJu ali iFarisi ma egbe. E tsua itsua okhọli, ali igbili igolo ali ikpa. E lo ogba oyi eḡera olivu le.

⁴ IJesu ọ she kpẹ leṣe emini loli ya me, ọ mhila we, ọọ. “Oghuo a nono?”

⁵ Eḡ ọli, “IJesu ọnge iNazareti!”

IJesu ọọ, “Mḡemḡe na.”

IJudasi ni ọ ri ọli de ọ migha mama we. ⁶ Abi IJesu ọ ro gueye we khi, “Mḡemḡe na,” ighọ e ti je ukhokho, e de ya gbe.

⁷ IJesu ọ gbo mhila we, ọọ, “Oghuo e khi a nono we?”

E gbo li e ọ li, “IJesu ọnge iNazareti.”

⁸ IJesu ọọ, “Mhi she kpẹ gueye e khi mḡemḡe na. O kha khia khi mḡemḡeḡhuo a nono, a ze ni eni e kpole e vu.” ⁹ Eri iJesu ọ ngme ona ni emini ọ kpẹ ngme o bhale ya tṣe, ni ọọ: “Ita! Mhi aa wase okhọghuo elemhi eḡbọ ni u ro na mḡe a.”

¹⁰ Ighọ iSamọ iPita, ni ọ tsua itakobi shi emhi ọ ji ọli lasale ro be oni ọ gbe akanya a deba oga oyi ekpodalo ugamhi esọ na obita ukhomhi pfi-a. IMakṣi a lu oni omṣe. ¹¹ IJesu ọọ iPita, “Rue itakobi oghọ shi ashini u kpẹ te ji ọli lasale. Eri u dabi khi mhia ya roṣe uko osue ni Itamḡe ọ mḡeṣe na mḡe ya da?”*

A mu iJesu bhale odalo iguezo oyi eḡbọ iJu

* **18:11** Li ze iMat 26.39; iMak 14.36; iLuk 22.42

¹² Igho ekhōli-okhue eyi iRomu ali eni e kpeda na we ali eni e khe ekhe owa ugamhi ni o fune eyi egbo iJu, e gba iJesu mu, e ge oli abo je ukhokho. ¹³ E te odode rue oli bhale ayi Anasi, ni o khi ogo iKefasi. IKefasi o khi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba oni o kpeda oyi egbo iJu oni ukpe ogho. ¹⁴ IKefasi o ke kpe ye egbo iJu ude, khi ini ogbo otuoghwo o ghua na egbo ni e bu, o ti dose ni egbo ni e la eoli nya e pfua.†

IPita o kie iJesu

(iMat 26.69-70; iMak 14.66-68; iLuk 22.55-57)

¹⁵ ISamo iPita ali omoo odukhokho oyi iJesu olese, e deba iJesu. Oni omoo odukhokho ali oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e kpe lese egbe. Igho oni omoo odukhokho o deba iJesu lo elemhi apfe oyi oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba. ¹⁶ Abi iPita oo migha olase epfe ode unuekpe, oni omoo odukhokho ogho o nyene egbe je olase, o ya nu oni omueshi ni o la agho ngme, o rue iPita lo elemhi apfe. ¹⁷ Oni omueshi ni o la ode unuekpe o me iPita, o o li, “Oa khi omoo odukhokho oyi oni omose ogho u li khi?”

IPita oo, “Iiye, mhia khi loli.”

¹⁸ Ulili o gbe. Eni e khe ekhe ali ighumha e migha gase erali ingamhi ni e pfie, e khaser erali. IPita o li nu we migha a khaser erali.

Oga oyi ekpodalo ugamhi o mhila iJesu ogbo

(iMat 26.59-66; iMak 14.55-64; iLuk 22.66-71)

¹⁹ Oni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o mhila iJesu ogbo osese eyoli ali eniye odukhokho

† **18:14** Li ze iJon 11.49-50

eyoli. ²⁰ IJesu o sọli o, o, “Mhi aa tigbe na sheli sese osese elemhi Owa Oyi Eshinegba ali owa ugamhi ni mhi la a sese gboo eghẹghẹ kpa, ikhi ashini egbo iJu e legba. ²¹ Elo o ze khi aa mhila mhe ogbo? A ka mhila egbo ni e suo osese oyemhe. E lese emini mhi ngme.”

²² Abi iJesu o ngme ona se, oghuo eni e khe ekhe o lase iJesu esọ, o li, “Elo o ze ni u ro ligho nu Oga oyi ekpodalo ugamhi a ngme?”

²³ IJesu oo, “Ini u lese khi mhi aa gue ngme, gue emini o a ti ni mhi ngme le, ni egbo e suo. Ama o kha khia khi mhi gue ngme, elo o ze ni u ro lase mhe esọ?”

²⁴ Ana Anasi o la lie e rue oli ghi iKefasi ni o khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, abi a kie li ge oli abo je ukhokho. Eghẹghẹ ona, iKefasi ali Anasi e ga khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e kpeda.

IPita o gbo kie iJesu

(iMat 26.71-75; iMak 14.69-72; iLuk 22.58-62)

²⁵ IPita o kie migha akaghọ, oo khase erali. Egbo elese e mhila li, “Wa she khi oghuo eniye odukhokho eyi omose ogbo?” IPita o so we o, oo, “Iiye! Oa khi mhemhe.”

²⁶ Oghuo oni o gbe akanya a deba oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni o khi ogbo oyi omose ni iPita o be esọ ukhomhi a, o gbo mhila iPita, “Oa khi yeye mhi she me khi u nu omose ogbo la elemhi ogba?”

²⁷ IPita o gbo le, “Iiye!” Utoghuokpe, okpa o gbieghe.

A rue iJesu bhale odalo oyi iPaleti ya gue ezo

(iMat 27.1-2,11-14; iMak 15.1-5; iLuk 23.1-5)

28 Eḷe uzogbe fiefie, e rue iJesu fiḷe owa oyi iKefasi je apfe oyi igovunḷo oyi eḡbo iRomu. Enighie eyi eḡbo iJu ḷa lama lo elemhi oni apfe, itobḷo khi ḷa nono ni ichimhi umha-pfuase ni o mu we, ini ee doḷe le eminale iPasova. 29 Itobḷo ighḷo ḷoni igovunḷo na lu iPaleti ḷo fiḷe je olase deba eni eḡbo iJu, ḷo we, “Umha-guḷi onoghwo a gue shi ḷomḷose ḷona egbe?”

30 Eḷe ḷi, “Ini ḷa mhue umha-guḷi ḷo anye ḷa kha rue ḷi bhale ghie.”

31 iPaleti ḷo we, “A rue ḷi vu ya gue ezo egbe-a abi ushi oyeḷe o ngme shḷo.”

Eḡbo iJu eḷe ḷi, “Anye aa mhḷi afu ni a ro ḷo liḷe a ka gbe oḡḷo.” 32 Eri a lina me onana ni emini iJesu ḷo kpe ngme ni o bhale ya tse, ikhi ungmehi ni ḷo la guele uwali eghuli ni ḷo li ya ghu.†

33 iPaleti ḷo nyene egbe je elemhi apfe oyoli, ḷo lu iJesu mhila, ḷo, “Yeḷe u khi oghie oyi eḡbo iJu?”

34 iJesu ḷo. “Udu oye oḡḷo ona ni u mhila mḷe o te bhale abi khi oḡḷo ḷo gue ingme oyemḷe ye e?”

35 iPaleti ḷo li, “ḷnge iJu we khi mhi khi? Eḡbo eye ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e rue e bhale ghi mḷe, Eḷo u li?”

36 iJesu ḷo li, “Eghiele oyemḷe ḷa khi onayi agḷo ona. Ini ighḷo o khi ḷo, eni e deba mḷe e kha ye okḷo na mḷe, ini a khi doḷe mu mḷe ghi eni e mḷese eyi eḡbo iJu. Ama memena, eghiele oyemḷe ḷa khi onayi agḷo ona.”

37 Ighḷo iPaleti ḷo mhila li, “Oghie u ti e khi?”

iJesu ḷo, “U guḷe ga ngme ḷi ni u ro khi oghie mhi khi. Onana o ze khi a bia mḷe bhale elemhi agḷo,

† 18:32 Li ze iJon 3.14; 12.32,33

ni mhi rọ ri emini o khi igesikia khase egbo na agbo. Oni o da khi ona igesikia ne, o o su o yemhe.”

³⁸ IPaleti o mhila li, “Elo o khi igesikia?”

A pfa ezọ igbea mu iJesu

(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)

Igho iPaleti o gbo fie je olase, o gweye egbo iJu, oo, “Mhi aa me umha-gueli shi oli obo ni o remhe ya pfa ezọ mu oli a gbe o lia ³⁹ Ama, abi a li ini a da li ukpe iPasova khi, ukpe khi ukpe kpa, eri mhia rue ogbo oghuo egbo eye e eni a mu shi owa ighumha abo-a na e. A nono ni mhi wolọ oghie iJu abo a na e?”

⁴⁰ Igho e tseşe gbii, ee oli, “Iiye! Ri Ochoghọ rue iBarabasi obo a na anye.” (iBarabasi iko o li, oni o gbe ogbo a o khi ni a mu shi owa ighumha.)

19

A pfa ezọ igbea mu iJesu

(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)

¹ Igho iPaleti oo a gbe iJesu itali egbegbo. ² Eni ekholi-okhue e nyanọ iguabo era igba riele arula oghie rughu iJesu ukhomhi, e rue awulu ni o khi egholi ni o li abi oyile nabi a ro o so oghie so oli. ³ E gbo bhale deba li, e ro oli li egia, e lie oli, “A yase obo eke na oghie oyi iJu!” E lase oli alo.

⁴ IPaleti o ke gbo fie je olase deba egbo iJu, oo, “A ghe oli e, mhi rue oli lasele na e ni a ro lese khi mhi aa me umha-gueli shi oli obo ni o remhe ya lie a ka gbe oli a.” ⁵ Abi iJesu o ro fie lasele ni o ro rughu arula igba, o gbo so awulu egholi oyile ni oghie o so, iPaleti oo, “A ghe oni omose!”

⁶ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ kẹ ekẹ Owa oyi Ẹshinẹgba e rọ mẹ ọli, e tsẹsẹ, ẹẹ, “A ta li ma ọọra apfida! A ta li ma ọọra apfida!”

IPaleti ọọ, “Ẹẹ a rue ọli vu ya ta ma ọọra. Mhi aa mẹ umha-guẹli shi ọli obo.”

⁷ Ẹgbọ iJu ẹẹ ọli, “Anye mhue ushi ni o guele a gbe ọlia, itobọ khi ọọ lu egbọli Omi Ẹshinẹgba.”

⁸ Abi iPaleti ọ rọ suọ ona, ulishi o tigbe mema lolo mu ọli. ⁹ Ọ nyenẹ egbe je elemhi apfẹ oyọli, ya mhila iJesu, “Ọnge obo u khi?”

Ama iJesu ọ tsaghie ọli-a. ¹⁰ IPaleti ọọ, “Wa ya mie mhẹ unu? Wa lẹsẹ khi mhi mhọli ekpabọ ni mhi rọ dobe ya pfa ẹ shi eke, ali khi mhi gbo dobe ya lie a ka tẹ ma ọọra apfida gbe-a?”

¹¹ IJesu ọọ ọli, “Wa kha mhọli afu shi mhẹ idiegbe ini ọa khi Ẹshinẹgba o ri ọli nẹ lọ, ama ọgbọ ni ọ mu mhẹ bhale ghi ẹ, lọli ọ mhọli umha-guẹli oyi olamhẹ ni o fu nẹ.”

¹² Abi iPaleti ọ rọ suọ ona se, ọ nono ode ni ọ te ya wolọ iJesu abọ a, ama eni ẹgbọ iJu e kiele tsẹsẹ, e lie ọli, “Ini u zẹ ọli obo, wa khi omọle iSiza oghie ọniemhi oyi iRomu. Ọnini ọ da guele khi oghie lọli khi, ọbe iSiza ọ khi.”

¹³ Abi iPaleti ọ rọ suọ ingmemhi ena, ọ rue iJesu je olase, iPaleti ọ ya shitọ ukpho ẹchẹ ni ọ shitọ la sọ ẹzọ, ni a lu Ẹtẹtẹ ẹchẹ (iGabata a ri ẹlẹmhi Iburu ẹẹ lu ọli) ¹⁴ Ẹghẹghẹ aghọ ovọ o lẹsẹ ramhi iteteva ukhomhi ẹlẹghọ, ikhi ogbele ni a mu egbe ẹ shi ukpe iPasova. IPaleti ọọ eni ẹgbọ iJu, “Oghie oyẹẹ ghọ o!”

¹⁵ Ama e tsẹsẹ, “A rue ọli ya gbe-a! A rue ọli ya gbe-a! A ta li ma ọọra apfida!”

IPaleti o mhila we, oo, “A nono ni mhi ta oghie oye e ma oora apfida?” Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ee o li, “Anye aa mholi oghie olese dose oghie iSiza.”

¹⁶ Igho iPaleti o ri iJesu na ekholi-okhue e ka ta li ma oora apfida.

A ta iJesu ma oora apfida

(iMat 27.32-44; iMak 15.21-32; iLuk 23.26-43)

Ro te agho vu ekholi-okhue e te rue iJesu vu. ¹⁷ IJesu o fielasele, lolighuo o tsua oora apfida oyoli, o je ashini a lu “Ukhomhi olimhi ni o ku igua-a.” (IGogota a ri elemhi Iburu e lu akaghoo.) ¹⁸ Agho e tali ma oora apfida shi, e ta egbo aava ma eera mama li. Oghuo epfe obita, onokpole epfe obogobo, iJesu o la we iteva. ¹⁹ IPaleti o keke emhi ro kphase oni oora-apfida. Emini o keke shi o khi, “IJesu Onge iNazareti, Oghie oyi Egbo IJu.” ²⁰ Ebubu eni egbo iJu e ze oni emhi, itobo khi ashini a ta iJesu ma oora apfida shi o nuata shi apfe. Elemhi Iburu, ghe iLatini ali iGiriki a ro keke oni emini a ro kphase oora apfida ni a ta iJesu ma. ²¹ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi egbo iJu ea lama shi emini iPaleti o keke. E ya gueye oli, ee oli, “Anye ea nono ni u keke oghie oyi iJu shi o, emini u kha keke shi o khi, Oghie oyi egbo iJu omose ona o khi loli khi.”

²² IPaleti oo we, “Mhi she keke emini mhi keke.”

²³ Abi eni ekholi-okhue e ro ta iJesu ma oora apfida se, e woloo ide eyoli kemhi shi asha ene. Ogbogbo o rue asha eghuo o, e gbo rue awulu oyoli ni a do ni aa rote ashikhoghuo gbela toma.

²⁴ Eni ekholi-okhue e gueye egbe we, “Awa khi nyanoo li-a, awa ti ebe shi o, ni awa me oni o ya mu, ni o rue oli.” Eri a me onana ni emini a keke shi

Ebe-no-pfuase o bhale ya tse, ni oḶ, “E kemhi ide eyemhe, e gbo ti ebe shi awulu oyemhe.”

²⁵ Inyo iJesu, ali inyoḶghuo inyoḶli noḶkpotso, ali iMeli ughue iKilopasi, ali iMeli onge iMagidaleni e migha mama oni oḶra apfida ni a ta iJesu ma.

²⁶ IJesu o me inyoḶli ali oḶmo odukhokho oyoḶli ni o nono ingme oyoli, khi o migha epfe agho, iJesu oḶ, “Inyo! Omi-e ghḶ.”

²⁷ O gueye oni oḶmo odukhokho, oḶ li, “Inye ghḶ.” Ro te agho vu oni oḶmo odukhokho o te rue oni inyo iJesu je apfe ni o te nu o la.

Eghuli ni iJesu o ghḶ

(iMat 27.45-56; iMak 15.33-41; iLuk 23.44-49)

²⁸ IJesu o lese khi emhikpa e she ze ukhomhi, oḶ, “Okiamе oа gbe mhe.” Onana o ri emini a keke shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse.* ²⁹ Ubene ni o vo onyo ni o khe-a o la epfe agho, e so isoso† elemhi oni onyo e ro oni isoso kphase ukpokpo oyi oḶra ni a lu isopu ni o nue, e nise oli je iJesu unu. ³⁰ Abi iJesu o ro to unu oni onyo, o, “O she pfo.”

O do ukhomhi gbe, o ghua.

³¹ Ekhemhue eyi eḶbo iJu e vu ya mhila iPaleti o ze ni wewe e ya pfi emhi shi awe eyi emose ni a ta ma era apfida guoghḶ-a. Ali ni wewe e taghie we te eni era apfida tiemhile. Emini o ze ni e ro ligho mhila khi, eḶgho khi ogbele ni ala mu egbe khe ogbele iyemhea oyi eḶbo iJu. Eri ea nono ni e la ikhomhi era apfida ramhi ogbele iyemhea, itobo khi oni ogbele iyemhea ogho, ogbele ipfuase na ke o khi. ³² Eni ekholi-okhue e vu ya pfi emhi

* 19:28 Li ze Iwolo 69.21; 22.15 † 19:29 isoso eḶbo eghuo e lu isoso ukodo.

shi oḡbọ oni odode ni a ta ma oḡra apfida mama iJesu awe guoḡho a. E gbo ligho ya guoḡho eyi oni o kpole a. ³³ Ama abi e ro ramhi ayi iJesu, e bhale ya e khi o she ghua, itobo igho ea ke pfi emhi shi iJesu awe guoḡho a. ³⁴ Oghuo eni ekholi-okhue o so iJesu oḡbhoro epfe, utoghuokpe, oḡia ali amẹ e te oḡi egbe ku lasele. ³⁵ Oḡbọ ni o ri elo e me ona o pfi oḡsele shi o, oḡsele ni o pfi o khi igesikia itobo khi o lese gboo khi igesikia ona o khi. Eri o pfi oḡsele ona ni a khi eni e miesuo. ³⁶ Onana o ri emini a kpe keke shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse, ni o guele khi, “Oḡbokhoghuo o a ya khi ugua shi oḡi idiegbe.” † ³⁷ Ebe-no-pfuase o gbo ngme gho shi asha olese khi, “E ya ke bino oni e ya to oḡbhoro gbese a.” §

Irotọ oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56)

³⁸ Abi a ro me ona se, iJosefu onge Arimatia, ni o khili oḡuoghuo eniye odukhokho ni e bena e deba iJesu itobo khi o na ulishi oyi ekhemhue eyi eḡbo iJu, o le ya mhila iPaleti olimhi oyi iJesu. IPaleti o lama na li o rue olimhi oyi iJesu ya ro to. Igho iJosefu o bhale ya rue oḡi vu. ³⁹ INikodemosi ni o ke ya me iJesu ele iyose o kphase iJosefu. O tsua ikhumhi ni a ro o to olimhi egbe ini o khi kele kea. Eni ikhumhi e bu ramhi akpulu ikoko oghuo. O gbo tsua ituale ni e pfi mhue.* ⁴⁰ Eni emose aava e tsua olimhi oyi iJesu, e ri ide epfopfo gono oḡi. Abi e li i gono oni olimhi, igho e pfi ituale shi oḡi egbe, ni e ri ikhumhi na ro o shi olimhi egbe ma o, abi eḡbo

† **19:36** Li ze Okiali 12.46; iNoba 9.12; Iwolo 34.20 § **19:37** Li ze iZaka 12.10 * **19:39** Li ze iJon 3.1-2

iJu e lię mu olimhi egbe shi iroto, abi ushi oyewe o ngme. ⁴¹ Ukuku ogba o la ashini a ta iJesu ma oora apfida shi, uji ona ufuegbhe onogbo ni aa ri ogbo to ghue o li la agho. ⁴² Itobo khi elegeho o khi ogbele ni a ro mu egbe e shi eke khe ogbele iyemhea oyi egbo iJu, ali khi oni uji na ufuegbhe o ti mama we, e ri olimhi oyi iJesu yeshi agho.

20

Ijesu o rote eghuli guale

(iMat 28.1-8; iMak 16.1-8; iLuk 24.1-12)

¹ Ele uzogbe fiefie ele ni oo deba ogbele iyemhea oyi egbo iJu, obili o kie la ogbe. IMeli onge iMagidalen i je uji ashini a ri iJesu yeshi, o bhale ya e khi a she ghegele eche unu oni uji-a. ² Igho o so awe unamhi na je ayi iSam o iPita ali om odukhokho ogho ni iJesu o nono ingme oyoli, o gueye we, oo, "E tsua olimhi oyi Onomhue elemhi uji ufuegbhe a! Anye aa lese obini e tsua li je."

³ Igho iPita ali oni om odukhokho ogho e vu ya je oni uji ufuegbhe. ⁴ Wewe aava ee na, ama oni om odukhokho ogho o na dose iPita, o kpe ramhi oni uji ufuegbhe khe iPita. ⁵ O nyese egbe bino elemhi oni uji ufuegbhe, ama oa lo elemhi o. O me ide ni a kpe ro khuli idiegbe oyi iJesu. ⁶ Igho iSam o iPita ni o kpukhokho ramhi agho o dose ya lo elemhi oni uji ufuegbhe. O me eni ide khi e la elemhi uji ufuegbhe. ⁷ Ode olimhi ni a ro ge iJesu ukhomhi o li la agho. Oni ode o khili shi ashaoda shi ide enekpole o. O kie khili shi agho abi a kie kpe li roli khili olimhi oyi iJesu, oa taghie a. ⁸ Igho oni om odukhokho ogho ni o kpe ramhi oni uji, o li lo

elemhi ọli, ọ ri ẹloẹ me, ọ miesuo. ⁹ Oni ẹghẹghẹ ẹa kie lẹsẹ emini a kẹkẹ shi ebe khi iJesu ọ ya te eghuli guale. ¹⁰ Igho eni eniyẹ odukhokho e nyenẹ egbe je apfẹ.

*IJesu ọ ri egbọli khasẹ iMeli ọnge iMagidaleni
(iMat 28.9-10; iMak 16.9-11)*

¹¹ IMeli ọ migha olase oni uji ufuegbhẹ ọọ viẹ. Abi ọ li kie le viẹ, ọ nyesẹ egbe bino elemhi oni uji ufuegbhẹ. ¹² Ọ me khi igeni aava ni e sọ itsua epfopfo e shitọ elemhi oni uji ufuegbhẹ ni a ri olimhi oyi iJesu yeshi. Ọghuo ọ shitọ obini iJesu ọ kpẹ ri ukhomhi shi, ọni ọ kpọle ọ shitọ obini ọ kpẹ ri awẹ shi.

¹³ Ẹ mhila li, ẹẹ ọli, “Nọ kpotso, elọ u viẹ ẹ shi?” Ọọ wẹ, “E she tsua Ọnọmhue ọyemhẹ vu, mhi aa lẹsẹ obini e rọli shi.”

¹⁴ Igho ọ nyenẹ egbe ọ me khi iJesu ọ migha agho, ama ọa lẹsẹ khi iJesu lo. ¹⁵ IJesu ọ mhila li, ọọ li, “Nọ kpotso elọ u viẹ ẹ shi, ọghuo wa nono?”

IMeli ọ dabi khi ọni ọ riẹlẹ shi oni ogba ni o la agho lo, ọ, “Ọga ini yeyẹ u tsua li vu kpẹkpẹ gueyẹ mhẹ obini u rọli shi ni mhi je agho ya tsua li.”

¹⁶ IJesu ọ li, “Meli.” Ọ sọ alo ghue ọli, ọ tsesẹ leghe ri ẹlẹmhi oyi ẹgbọ iJu yemhẹ ọli, ọọ, “Raboni!” Ọsẹsẹ a ri ona ngme ẹlẹmhi Iburu.

¹⁷ IJesu ọ gueyẹ ọli, “Khi mu mhẹ mhue, itobo khi mhi aa nyenẹ egbe je oyi Ita ne. Ama ka gueyẹ inyoghuo-mhẹ khi mhi ya nyenẹ egbe je oyi Itamhẹ ni ọ li khi Ita wẹ, ali Ẹshinegba ọyemhẹ ni ọ li khi Ẹshinegba ọyewẹ.”

18 Igho iMeli ɔnge iMagidaleni ɔ vu ya gueye eniye odukhokho khi loli me iJesu Onomhue. O gueye we ingme ni Onomhue ɔ gueye oli.

*Ijesu ɔ ri egboli khasɛ eniye odukhokho eyoli
(iMat 28.16-20; iMak 16.14-18; iLuk 24.36-49)*

19 Abi ogbomhi o ro mu eke elegeho ni o khi ogbeakolo oyi ele iyemhea oyi egbo iJu, ni o khi ele ni odode elemhi efo uka, eniye odukhokho eyoli e le gba elemhi owa, e sono okpe ode itobo khi ee na ulishi oyi egbo iJu eni ee mhesɛ. Udemhija, iJesu ɔ bhale ya migha we iteva bia, oo, "Opfomhe o ka nu e la." 20 Abi ɔ ro ngme ona se, ɔ ri abo ali epfe khasɛ we. Oghelɛ o vo we elemhi shi abi e li me Onomhue. 21 Ijesu ɔ gbo lie we, "Opfomhe o ka nu e la. Abi Ita ɔ li ghie mhe mhi li lie ghie e." 22 Igho ɔ yemhe ku we, oo, "A mie Ayemhe-no-pfuase, 23 Ogbɔ ni a da gbe olamhe kua na, a she gbe kua na li, ama ini aa da gbe kua na we ne, aa gbe kua na we."*

Ijesu ɔ ri egboli khasɛ iTomosi

24 Otu oghuo elemhi eni eniye odukhokho ogbava ni a lu iTomosi ni a gbolo ee lu itsema, ɔa nu we la agho ni iJesu ɔ ro bhale we iteva. 25 Eniye odukhokho eni e kpole e gueye oli, e ɔ li, "Anye me Onomhue!"

ITomosi oo, "Ini mhi aa li me emeli ni o la ashini a te ta itse shi oli abo ni mhi ri umiesobo oyemhe ti oli, ni mhi aa ro ri obo shio oni o la li epfe, mhi aa ya miesuo khi ɔ she guale."

26 Abi o ro gbe utui, eniye odukhokho eyoli e gbo lona elemhi owa, iTomosi ɔ nu we la agho, e so

* 20:23 Li ze iMat 16.19; 18.18

okpe ode. Udemhija iJesu o gbo bhale ya migha we iteva bia, oo we, “Opfomhe o ka nu e la.” ²⁷ O gueye iTomosi, oo li, “Ri umiesobo ti ana, bino mhe abo, gbo nise obo ti mhe epfe. Khi ke mholi akhokhomhe, miesuo!”

²⁸ ITomosi o li, “Onomhue oyemhe, ali Eshinegba oye mhe!”

²⁹ IJesu oo li, “Itobo khi u me mhe u ro miesuo? Ikhivose o khi na eni ea me mhe ne ni e miesuo.”

Emini o ze ni a ro keke ebe ona

³⁰ IJesu o la ukpeloeyi eniye odukhokho eyoli gbe ikanya onyaloa ni e bububu elese ni ogbo oa keke shi ebe ona. ³¹ Ama eri a keke ena shi ebe ini a miesuo khi iJesu khi iKirisiti, ikhi Omiepfuese Omi Eshinegba, ali, ini a mholi irudunga, a ya mholi agbo itobo eva oyoli.

21

Ijesu o ri egboli khashe eniye odukhokho eyoli etuoshilua

¹ Abi a ro me ingme ena se, iJesu o gbo ri egbe oli khashe eniye odukhokho eyoli, epfe oke oniemhi ni a lu iGalili. Ina a li me oli. ² ISamọ iPita, ali iTomosi na lu itsema, ali iNatanieli onge iKena na eke iGalili, ghe IJoni ali iJemhisi imi iZebedi, ali eniye odukhokho eyi iJesu aava elese e ga legba asheghuo nya. ³ ISamọ iPita oo, “Mhia vu ya mu ifele.”*

Ee oli, “Anye ya deba e ye.” Igho e lo elemhi oko-oke oniemhi oni ikeke. Ama eliyose elẹgho nya, ea mu emhikhoghuo. ⁴ Ele uzogbe fiefie, iJesu o migha

* **21:3** Li ze iLuk 5.5

egele oyi okẹ oniēmhi, ama wẹwẹ ẹa lẹsẹ khi iJesu ọ nu wẹ ngme. ⁵ IJesu ọ mhila wẹ, ọọ, “Emọle mhe, aa kie mẹ afele ọkhoghwo mu?”

Ẹẹ ọli, “Anye ẹa mẹ emhikhoghwo mu.”

⁶ Ọọ wẹ, “Pfi aga oye je epfe obita oyi ọkọ-oke oniēmhi khi a ya mẹ ifele mu.” Igho e pfi aga je obini ọ ngme, ẹa ke dobe ti oni aga lo elemhi oni ọkọ-oke oniēmhi itobo khi o she mu ifele ni e bu.†

⁷ Igho oni omọ odukhokho ni iJesu ọ nono ingme oyọli, ọ ọ iPita, “Ọnọmhue lo!” Abi iSamọ iPita ọ suọ khi Ọnọmhue lo ni ọ nu wẹ ngme lena, ọ nyanya ro itsua so (itobo khi eri ọ kpẹ taghie ide eghwo egbe-a), ọ ji pfilo elemhi amẹ. ⁸ Eniye odukhokho eni e kpole e gua oni ọkọ-oke oniēmhi bhale esọ okẹ, e e ti oni aga bhale epfe egele. Ekekhe ọa ke lolo nuẹ shi wẹ ọ, emhi nabi ete-awẹ egbhueshe o ke rote agho khi. ⁹ Abi e ro ramhi egele, e mẹ ingamhi erali agho, a ri afele to ọ, ibuledi e li nga ọ.

¹⁰ IJesu ọọ wẹ, “A rote ifele ni a mu lena rue bhale.”

¹¹ IPita ọ nga egele le, ọ ya tialo oni aga ni o vo ifele enieniēmhi ngale egele, eni ifele e kugbe khi egbhueshilua ali igbesẹ. Abi eni ifele e riẹ ligho bu, oni aga ọa nyanọ a. ¹² IJesu ọọ wẹ, “A bhale ya le emhi.” Ọgbokhoghwo eni eniye odukhokho ọa mhila li, “Ọghwo u khi?” Itobo khi e lẹsẹ khi Ọnọmhue lo. ¹³ Igho iJesu ọ ya rue oni ibuledi kemhi na wẹ, ọ gbo kemhi oni afele na wẹ.

¹⁴ Onana o khi utonuzi-esẹ ni iJesu ọ ri egbo li yaa khasẹ eniye odukhokho eyọli abi ọ te rote eghuli guale.

† 21:6 Li zẹ iLuk 5.6

Ijesu o nu iPita ngme

¹⁵ Abi e ro le se, iJesu o o iSam o iPita, “Sam o mi iJoni! U fe nono ingme oyemhe dose emhi enanya?”

IPita o so li o, o li, “Onomhue, u lese khi mhi nono ingme oye.”

Ijesu o o, “Ri eminale na imi isumha eyemhe le.”

¹⁶ Utonuzeva, iJesu o o li, “Sam o mi iJoni, u fe nono ingme oyemhe?”

IPita o o li, “Gueguegue Onomhue, U lese khi mhi nono ingme oye.”

Ijesu o o, “Ri eminale na isumha eyemhe le.”

¹⁷ Utonuzese iJesu o o li, “Sam o mi iJoni, u fe nono ingme oyemhe?”

Oni ingme o to iPita egbe, itobo khi iJesu o mhila li itese, “U fe nono ingme oyemhe?” Igho iPita o so li o, o, “Onomhue, u lese emhikpa, u lese khi mhi nono ingme oye.”

Ijesu o o li, “Ro elo khu isumha eyemhe.” ¹⁸ Ijesu o o, “Igesikia mhi gue ye khi, abi u ro khi ozele, eri u ri itsua so u fi je obini o ghole e, ama ini u womhe, ogboese o ke ya ri itsua ke so e, o mu e obo je obini o ghole e ni u je.” ¹⁹ Eri iJesu o ngme ona ni o ro khasa abi iPita o li ya ghua ni o ya ro ufumhi ghi Eshinegba. Igho o o iPita, “Ke deba mhe.”

²⁰ IPita o nyene egbe, o me oni om o odukhokho ni iJesu o nono ingme oyoli, oni o shit o mama iJesu abi e ro nu iJesu le eminale ni o kpukhokho khi o o deba wewe. Lo li o o ke mhila iJesu ogbo ni o o, “Onomhue, oghuo o ya re de?” ²¹ Abi iPita o ro me o li, o mhila iJesu, o o, “Se egbo na agbo e fe ya li oni omose ona?”

22 Ijesu sọ li ọ, ọ, “Ini mhia nono ni ọ la agbọ ramhi ni mhi rọ ya gbo nyenę egbe bhale agbọ, onoghwo o khi oyę shi ọ? Ke deba mhe.”

23 Ona o zę ni e rọ bęna ngme ọli iteva oyi eniyę odukhokho eyi iJesu, khi ọni ọmọ odukhokho ọna ọa ya ghu ghue. Ama iJesu ọa lię khi ọa ya ghu ghue. Eri ọ lęşę lię, “Ini mhia nono ni ọ la agbọ ramhi ni mhi rọ ya gbo mu egbe nyenę bhale, onoghwo o khi oyę shi ọ?”

Ungmemhi ni o kpukhokho

24 Lọli khi ọmọ odukhokho ni ọ pfi ọtşę shi eni ingmemhi ena, lọli ọ gbo kękę wę shi ebe. Awa gbo lęşę khi emini ọ ngme khi igęsikia lọ.

25 Ikanya ebubu e laọ ni iJesu ọ gbe. Ini ęę a kękę wę nya ukpamhi oghwo-oghwo lọ, mhi sa khi agbọ ona nya ọa kha luşę ebe ni a kha kękę wę shi.

Ebe-No-Pfuasẹ Ishobo Onogbo
New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe
(NI:atg:Ivbie North-Okpela-Arhe)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ivbie North-Okpela-Arhe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789194797

The New Testament

in Ivbie North-Okpela-Arhe

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

03be06b0-68fd-500b-b9a9-6bca4b63979a